കേരളം-ഉരുത്തിരിയുന്ന സമീപനങ്ങൾ

1994-ൽ നടന്ന ഒന്നാം അന്താരാഷ്ട്ര കേരള പഠന കോൺഗ്ര ിനെക്കുറിച്ച് ഒരു അവലോകനം

സുപ്രാധാന മാനവ വിഭവ വികസന തുറകളിൽ കേരളം കൈവരിച്ചിട്ടുള്ള നേട്ടങ്ങൾ ദേശീയ-അന്തർദേശീയ ശ്രദ്ധ ആകർഷിച്ചിട്ടുണ്ടണ്ട്. കേരളത്തിന്റെ അനുഭവം കാണിക്കുന്നത് ഉചിതമായ ഇടപെടലുകളിലൂടെ സാമ്പത്തിക വളർച്ചയിൽ പിന്നോക്കമായിരിക്കുമ്പോൾ പോലും ജനങ്ങളുടെ ജീവിത നിലവാരത്തെ മെച്ചപ്പെടുത്താനാവും എന്നതാണ്. എന്നാൽ അത്രയ്ക്കേറെ പ്രസിദ്ധി ലഭിക്കാത്ത മറ്റൊരു വശവും കൂടി കേരളത്തിന്റെ വികസനത്തിനുണ്ട്. കഴിഞ്ഞ രണ്ടു പതിറ്റാണ്ടിലേറെയായി കേരളത്തെ ഗ്രസിച്ചിരിക്കുന്ന രൂക്ഷമായ സാമ്പത്തിക മുരടിപ്പാണിത്. ഭൗതിക ഉത്പാദന മേഖലയിൽ തൊഴിലും രൂക്ഷമായ മാന്ദ്യത്തിലാണ്. നാനാവശത്തും ജീർണ്ണതയുടെ ലക്ഷണങ്ങൾ കാണാം. ജാതിയുടെയും വർഗ്ഗീതയുടെയും തള്ളിക്കയറ്റം, സാംസ്കാരികഅധഃപതനം, രാഷ്ട്രീയ ബലാബലത്തിൽ പുരോഗമന ശക്തികൾക്ക് അനുകൂലമായി നിർണ്ണായകമായ ഒരു മാറ്റം വരാത്തത്.......ഇങ്ങനെ പലതും. വളരെ പ്രകീർത്തിക്കപ്പെട്ട വിദ്യാഭ്യാസ-ആരോഗ്യ തുറകളിലും പുഴുക്കുത്ത് വീണുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. കേരളത്തിന് പുതിയൊരു അജണ്ട പ്രസക്തമായി തീരുന്നത് ഇവിടെയാണ്. പുതിയ വെല്ലുവിളികൾ എങ്ങനെ നേരിടാം? പുരോഗമന പൈതൃകത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ജനങ്ങളുടെ സാംസ്കാരിക ഭൗതിക ജീവിതത്തെ എപ്രകാരം മെച്ചപ്പെടുത്താം?

ഒരു പ്രദേശത്തെ അടിസ്ഥാനാക്കി സമഗ്രമായ സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക രാഷ്ട്രീയ വിശകലനങ്ങൾ സാധ്യമാണോ എന്ന സംശയം ന്യായമാണ്. മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആഗോള ദേശീയ സ്ഥിതിഗതികളിൽ നിന്ന് വേർപെടുത്തി കേരളത്തിനായി ഒരു കാര്യപരിപാടി തയ്യാറാക്കാനാവില്ല. ഇതുകൊണ്ടു തന്നെയാണ് 1994 ലെ കോൺഗ്ര ിന്റെ ഉദ്ഘാടന സിംപോസിയങ്ങളിൽ ഒന്നിന് ഫപുതിയ സാർവദേശീയ ലോകക്രമവും ഇന്ത്യയും കേരളവുംഫ എന്ന വിഷയം തെരഞ്ഞെടുത്തത്. കേരളത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ചർച്ചകൾക്ക് അവശ്യ പശ്ചാത്തലം ഈ സിംപോസിയം ഒരുക്കി. വിവിധ വികസന പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ഒട്ടേറെ പ്രബന്ധങ്ങളിൽ പുത്തൻ സാമ്പത്തിക നയത്തിന്റെ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ പരാമർശ വിഷയമായി. ആഗോള ദേശീയ തലങ്ങളിൽ ഉദ്ഗ്രഥിതമാണെങ്കിലും കേരളത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള പ്രാദേശിക വിശകലനത്തിനും നടപടികൾക്കും പ്രസക്തിയുണ്ട്. ഇന്ത്യയിലെ കൊളോണിയൽ ഉദ്ഗ്രഥനത്തിന്റെ പ്രാദേശിക അന്തരങ്ങളും മുതലാളിത്തത്തിന്റെ അസന്തുലിതമായ വളർച്ചയും വൈവിധ്യമാർന്ന ചരിത്ര സാംസ്കാരിക പാരമ്പര്യങ്ങളും ജനകീയ പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ അസമമായ വളർച്ചയും കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ പ്രാദേശിക വിശകലനം അനിവാര്യമാണെന്നുതന്നെ പറയേണ്ടി വരും.

ഇപ്രകാരമുള്ള അതിവിപുലമായ ഒരു സംവാദമാണ് 1994 ആഗസ്റ്റ് മാസത്തിൽ തിരുവനന്തപുരത്തു നടന്ന അന്താരാഷ്ട്ര കേരള പഠന കോൺഗ്ര ിലൂടെ എ.കെ.ജി. പഠന ഗവേഷണ കേന്ദ്രം ലക്ഷ്യമിട്ടത്. വിഭിന്ന വിഷയങ്ങളിൽ പ്രവീണരായ 700-ഓളം അക്കാഡമിക് പണ്ഡിതൻമാരും അത്രതന്നെ സാമൂഹിക രാഷ്ട്രീയ പ്രവർത്തകരും കോൺഗ്ര ിന്റെ വിപുലമായ വേദികളിൽ ഒത്തുചേർന്നു. ഇന്ത്യയിലെ ഒട്ടെല്ലാ പ്രധാന സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നും 23 വിദേശ രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നും പ്രതിനിധികൾ പങ്കെടുക്കുകയുണ്ടായി. 66 സെമിനാർ സെക്ഷനുകളിലും 6 സിംപോസിയങ്ങളിലുമായി 600 ഓളം പ്രബന്ധങ്ങൾ അവതരിപ്പിച്ചു ചർച്ച ചെയ്തു. 17 സമ്മേളന വേദികളിലുമായി ഏതാണ്ട് 170 മണിക്കൂറുകളോളം നീണ്ട ചർച്ചകൾ നടന്നു.

കോൺഗ്ര ിൽ അവതരിക്കപ്പെട്ട എല്ലാ പ്രബന്ധങ്ങളേയും കുറിച്ച് സമഗ്രമായ ഒരവലോകനത്തിന് ഇവിടെ തുനിയുന്നില്ല. കോൺഗ്ര ിന്റെ ചർച്ചകളിൽ ഉയർന്ന പരസ്പര ബന്ധിതമായ ചില പ്രമേയങ്ങളെ ആസ്പദമാക്കിയുള്ള ഒരു തെരഞ്ഞെടുത്ത വായന മാത്രമാണ് ഇവിടെ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. കേരളത്തിന്റെ വികസനാനുഭവത്തെയും സമകാലീന പ്രതിസന്ധിയെയും പുതിയ മുൻകൈകളെയും മന ിലാക്കാൻ ഇതു സഹായിക്കും. ഫകേരള മാതൃകഫ എന്നു സുപരിചിതമായ പ്രയോഗത്തിലൂടെ കേരളത്തിന്റെ വികസനാനുഭവം സംഗ്രഹിക്കപ്പെടാറുണ്ട്. കോൺഗ്ര ിന്റെ അവതരിക്കപ്പെട്ട ഒട്ടേറെ പ്രബന്ധങ്ങളിൽ ഈ പ്രയോഗം വ്യത്യസ്ത അർത്ഥതലങ്ങളിലാണ് ഉപയോഗിക്കപ്പെട്ടത്. ചിലരാവട്ടെ സ്പഷ്ടമായും ഫമാതൃകഫയെന്നാൽ ഫഅനുകരണീയമാണ്ഫ എന്നു തന്നെയാണ് അർത്ഥം കൽപിച്ചത്. ഈ ആശയക്കുഴപ്പങ്ങളുടെ ഫലമായി പലരിലും ഫകേരള മാതൃകഫ എന്ന പ്രയോഗത്തോടു തന്നെ എതിർപ്പ് പ്രകടമായി. പ്രാരംഭ സമ്മേളനത്തിൽ കെ.എൻ.രാജിന്റെ പ്രബന്ധത്തിന്റെ ശീർഷകം തന്നെ ഫഒരു കേരള മാതൃകയുണ്ടോ?ഫ എന്നതായിരുന്നു. ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ആശയപരമായ സമീപനങ്ങളെ പൊതുവേ വിശകലനം ചെയ്യുന്നതിനാണ് ഈ അവലോകനത്തിന്റെ ഒന്നാം ഭാഗത്തു ശ്രമിക്കുന്നത്. ഇതിനെ തുടർന്ന് രണ്ടണ്ടാം ഭാഗത്ത് സമകാലീന സാമ്പത്തിക മാന്ദ്യവും ഇതിൽ നിന്ന് ഉത്ഭവിക്കുന്ന സാമൂഹിക രാഷ്ട്രീയ വെല്ലുവിളികളും വിശകലനം

ചെയ്യുന്നു.

ഒരു കർമ്മ പരിപാടി ആവിഷ്കരിക്കുകയോ കൃത്യമായ നിഗമനത്തിൽ എത്തിച്ചേരുകയോ കോൺഗ്രിന്റെ ഉദ്ദേശ്യമായിരുന്നില്ല. ഏറ്റവും വിപുലമായ പങ്കാളിത്തത്തോടെയുള്ള തികച്ചും ജനാധിപത്യപരമായ ഒരു സംവാദമാണ് ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്. സമ്മേളനാവസാനം ഏതെങ്കിലും ഒരു വ്യക്തി ഉപസംഹാര പ്രസംഗം നടത്തുക എന്ന പതിവുപോലും ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. പകരം വ്യത്യസ്ത വീക്ഷണ ഗതിക്കാരായ വിഭിന്ന തുറകളിലെ വിദഗ്ധരടങ്ങിയ ഒരു പാനൽ കോൺഗ്രിനെ വിലയിരുത്തി സമാപന സമ്മേളനത്തിൽ പ്രസംഗിക്കുകയാണുണ്ടായത്. ആയതിനാൽ ഈ പ്രബന്ധത്തിൽ ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടുന്ന തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങളെ കോൺഗ്രിന്റെ പൂർണ്ണമായ അഭിപ്രായ സമന്വയമായോ എല്ലാവരാലും അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട പരിപാടിയായോ തെറ്റദ്ധരിക്കരുത്. ഈ ലേഖന കർത്താക്കളുടെ കാഴ്ചപ്പാടിൽ ചർച്ചകളിൽ പ്രകടമായ പ്രധാന പ്രവണതകളായി മാത്രം ഇവയെ കരുതിയാൽ മതിയാവും. താഴെപറയുന്ന പ്രമേയങ്ങളാണ് അവലോകനം ചെയ്യപ്പെടുന്നത് - ഉത്പാദനക്ഷമത (ഭാഗം-4) പുതിയ വികസന തന്ത്രം (ഭാഗം-5) വിദ്യഭ്യാസ-ആരോഗ്യ നയങ്ങൾ (ഭാഗം-6) വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം (ഭാഗം-7) ജാതീയതയോടും വർഗ്ഗീതയോടും വിട്ടുവീഴ്ച ചെയ്യാതെ തന്നെ വിശ്വാസികളോട് സംവാദിക്കുന്നതിന്റെ പ്രാധാന്യം (ഭാഗം-8,9) സ്ത്രീകളുടെ പദവി (ഭാഗം-10)

ഒന്ന്

കേരള മാതൃക

വികസനം സംബന്ധിച്ച യാഥാസ്ഥിതിക സാമ്പത്തിക ശാസ്ത്രധാരണ ഇതാണ്: ആദ്യം കൃഷിയും വ്യവസായവും വളരണം. ഈ വളർച്ചാ നേട്ടങ്ങൾ കാലക്രമത്തിൽ കിനിഞ്ഞിറങ്ങി ജനങ്ങളുടെ ജീവിതനിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തും. ഈ ധാരണയെ ചോദ്യം ചെയ്യുന്നതാണ് കേരളത്തിന്റെ വികസനാനുഭവം. ഇന്നത്തെ വികസിത രാജ്യങ്ങളുടെ അനുഭവത്തിൽ നിന്ന് സമാന്യവൽക്കരിച്ച സാമ്പത്തിക വളർച്ചയും അതിനെ തുടർന്ന് പിന്നീട് ജനക്ഷേമവും എന്ന കാലക്രമത്തെ കേരളം ഖണ്ഡിക്കുന്നു. ഇന്ത്യയിൽ സാമ്പത്തികമായി പിന്നോക്കം നിൽക്കുന്ന സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് കേരളം. സംസ്ഥാന പ്രതിശീർഷ ഉത്പാദനം തുടർച്ചയായി ദേശീയ ശരാശരിയിൽ താഴെയാണ്. എന്നിട്ടും ഇവിടത്തെ പൗരന്മാരിൽ മിക്കവരുടെയും പ്രാഥമിക അടിസ്ഥാന ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നതിനു കഴിഞ്ഞു. ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം, ജനസംഖ്യാ വളർച്ചാനിരക്ക് എന്നിവ സംബന്ധിച്ചുള്ള താരതമ്യ സൂചികകൾ ഇതിലേയ്ക്കാണ് വിരൽ ചൂണ്ടുന്നത്. ഇന്നു പരക്കെ അറിയപ്പെടുന്ന ഈ വസ്തുതകൾ സംബന്ധിച്ച കെ.സി.സക്കറിയായുടെയും പി.കെ.രാമചന്ദ്രന്റെയും റിച്ചാർഡ് ഫ്രാങ്കിയുടെയും പ്രബന്ധങ്ങളിലെ സ്ഥിതിവിവര കണക്കുകൾ ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കുന്നില്ല. വിവിധ ഘടകങ്ങൾ സംയോജിപ്പിച്ച് സമഗ്രമായ ഒരു ജീവിത ഗുണമേന്മ സൂചിക നിർമ്മിക്കുന്നതിന് എം.പി.പരമേശ്വരന്റെ അഖിലേന്ത്യാ ശരാശരിയിൽ നിന്നു മാത്രമല്ല, ഒട്ടെല്ലാ മൂന്നാംലോക രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നും കേരളത്തിന്റെ നില ഉയർന്നു നിൽക്കുന്നുവെന്ന് തെളിയിക്കുകയുണ്ടായി.

പക്ഷെ, ഈ ശരാശരി സൂചികകൾ വികസന പ്രക്രിയയിൽ നിന്ന് ഒറ്റപ്പെട്ടു പോയ ഉപ സമുദായങ്ങൾ, ആദിവാസികൾ തുടങ്ങിയ വിഭാഗങ്ങളുടെ അനുഭവം മറച്ചു പിടിക്കുന്നു. പല പ്രബന്ധങ്ങളും കേന്ദ്ര പ്രവണതയിൽ നിന്നും മാറിനിൽക്കുന്ന ഈ അപവാദങ്ങളെയാണ് വിശകലനം ചെയ്യാൻ ശ്രമിച്ചത്. ആദിവാസികളെക്കുറിച്ചും മുക്കുവ സമുദായങ്ങളെക്കറിച്ചും പ്രത്യേകം സെമിനാർ സമ്മേളനങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇതിനു പുറമെ പാറതൊഴിലാളികൾ, കയർ തൊഴിലാളികൾ, തമിഴ് കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾ തുടങ്ങി ദാരിദ്ര്യത്തിന്റെ മുഖങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഒരു പ്രത്യേക സമ്മേളനം ഉണ്ടായിരുന്നു. പ്രസിദ്ധ നരവംശ ശാസ്ത്രജ്ഞ ജോവൻ വി. മെഞ്ചർ കേരളത്തിന്റെ വികസന നേട്ടങ്ങൾ കർഷക തൊഴിലാളികളെ മറികടന്നുപോയി എന്ന് രണ്ടു പതിറ്റാണ്ടു മുമ്പു നടത്തിയ നിരീക്ഷണത്തെ പുതിയ വസ്തുതകൾ ഉപയോഗിച്ച് സമർത്ഥിക്കുന്നതിനാണ് ശ്രമിച്ചത്. ചുരുങ്ങി വരുന്ന തൊഴിൽ ദിനങ്ങളിലാണ് അവരുടെ വിശകലനം ഊന്നിയത്. എന്നാൽ റൂസ് വി.കോറിയുടെ പ്രബന്ധമാകട്ടെ കേരളത്തിലെ ദളിതർ താരതമ്യേന പിന്നോക്കമായി തുടരുന്നുണ്ടെങ്കിലും അവരുടെ നില ഇന്ത്യയിലെ ദളിത് വിഭാഗങ്ങളെക്കാൾ എത്രയോ ഭേദപ്പെട്ടതാണെന്ന് കണക്കുകൾ വച്ച് സമർത്ഥിക്കുന്നുണ്ട്. ആഷ്‌ലി മാത്യു-പുലയർ സമുദായ സ്ത്രീകളെക്കുറിച്ചു നടത്തിയ പഠനം പരമ്പരാഗത തൊഴിലുകളിൽ നിന്നുള്ള ശ്രദ്ധേയമായ ഉദ്യോഗകയറ്റം വെളിവാക്കുകയുണ്ടായി. കേരളത്തിലെ സാമ്പത്തിക സാമൂഹിക മാറ്റങ്ങളും ജനസംഖ്യാ പരിണാമവും സംബന്ധിച്ച് ജി. സോമശേഖരൻ നായർ നടത്തിയ പ്രബന്ധം വിവിധ സമുദായങ്ങൾ തമ്മിൽ ഇത് സംബന്ധിച്ചുള്ള അന്തരങ്ങൾ കുറഞ്ഞു വരികയാണെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെടുകയുണ്ടായി.

സെന്റർ ഫോർ ഡെവലപ്പ്മെന്റ് സ്റ്റഡീസിലെ ജോൺ കുര്യൻ മത്സ്യബന്ധന സമുദായങ്ങളിൽ പൊതു ഇടപെടലിനോടുള്ള സാമൂഹിക ശേഷിയെ തട പ്പെടുത്തുന്ന ഘടകങ്ങളെക്കുറിച്ച് ശ്രദ്ധേയമായ പ്രബന്ധം

അവതരിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. സാമൂഹിക രാഷ്ട്രീയ ഘടകങ്ങളുടെ ഒരു പ്രത്യേക വിഷമ സന്ധിയിൽപ്പെട്ടതിന്റെ ഫലമായി വിദ്യാഭ്യാസ ആരോഗ്യ സൗകര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ചോദനം ഈ സമുദായങ്ങളുടെ അടിത്തട്ടിൽ നിന്ന് ഉയർന്നു വരികയുണ്ടായില്ല എന്ന് അദ്ദേഹം സമർത്ഥിച്ചു. ഇപ്രകാരം നോക്കുമ്പോൾ കേരളത്തിന്റെ പൊതു സാമൂഹിക ക്ഷേമ സൗകര്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിലും അവയെ ശരിയാംവണ്ണം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിലും താഴത്തട്ടിൽ നിന്നുള്ള ജനകീയ മുന്നേറ്റങ്ങളുടെ പ്രാധാന്യത്തെ ഒന്നു കൂടി അടിവരയിടുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്.

പുനർ വിതരണ നയങ്ങൾ രൂപീകരിക്കുന്നതിൽ ജനങ്ങളുടെ ഈ ക്രിയാത്മകമായ മുൻകൈ അവഗണിക്കുന്നതാണ് രണ്ട് പ്രത്യക്ഷത്തിൽ വിരുദ്ധങ്ങളായ ആശയ സമീപനങ്ങൾ കേരള മാതൃകയെക്കുറിച്ചുള്ള ചർച്ചകളിൽ പ്രകടമാക്കുകയുണ്ടായി. ഇതിൽ ഒന്ന് കേരളത്തെ വികസനത്തിനായുള്ള ചെലവു കുറഞ്ഞ ഒരു കുറുക്കുവഴിയെന്നു പ്രകീർത്തിക്കുമ്പോൾ മറ്റൊരു വിഭാഗം കേരള മാതൃകയെ പുത്തൻ കൊളോണിയൽ വികസനത്തിന്റെ മറ്റൊരു വൈകൃതമായി വിലയിരുത്തുന്നു.

ആദ്യത്തെ വാദഗതികളുടെ നിലപാട് കൃത്യമായി പ്രസ്താവിച്ചത് ഫStudy State Economy യുടെ വക്താവായ വില്യം അലക്സാണ്ടറുടെ പ്രബന്ധത്തിലായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ താരതമ്യേന താഴ്ന്ന വിഭവ ഉപഭോഗത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി വികസിത രാജ്യങ്ങളുടെ ജീവിത ഗുണമേന്മയ്ക്ക് സമാനമായ നില കൈവരിക്കാൻ കേരളത്തിനു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽ ഏറ്റവും സ്ഥായിയായ വികസന മാതൃക കേരളത്തിന്റേതാണ്. ലോകത്തൊരിടത്തും ഇത്ര ചുരുങ്ങിയ ചെലവിൽ ഇത്ര വലിയ നേട്ടങ്ങൾ കൈവരിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല പോലും. ഈ വാദഗതി ചെന്നെത്തുക ജീവിത നിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും വിപ്ലവം പോയിട്ട് സാമ്പത്തിക വളർച്ചപോലും വേണ്ട എന്ന നിഗമനത്തിലേക്കാണ് ഇപ്രകാരം കേരളം വികസനത്തിനുള്ള കുറുക്കുവഴി കാട്ടിത്തരുന്നു.

വെറുതെയായിരുന്നില്ല ആമുഖ പ്രഭാഷണത്തിൽ ഇ.എം.എസ് നമ്പൂതിരിപ്പാട് ഇപ്രകാരം അഭ്യർത്ഥിച്ചത്: ഫകേരളത്തിന്റെ നേട്ടങ്ങളെ ചൊല്ലി പണ്ഡിതർ ചൊരിയുന്ന പ്രശംസകൾ നാം നേരിടുന്ന സാമ്പത്തിക രൂക്ഷതയിൽ നിന്ന് ശ്രദ്ധ വ്യതിചലിക്കുവാൻ ഇടയാക്കിക്കൂടാ. സാമ്പത്തിക വളർച്ചയുടെ കാര്യത്തിൽ നാം ഇതര സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ പുറകിലാണ്. ഈ പ്രശ്നത്തിന് പരിഹാരം ഇനി വൈകിക്കാനാവില്ല. തൊഴിലവസരങ്ങൾ, ഉത്പാദനം എന്നിവയുടെ കാര്യത്തിൽ നമ്മുടെ പിന്നോക്കാവസ്ഥ ഇനിയും അവഗണിക്കുന്നത് നമുക്കു വിനാശകരമായിരിക്കുംഫ

ഇപ്പോഴത്തെ പിന്നോക്കാവസ്ഥയെ ആദർശവൽക്കരിക്കുന്നതിനോടുള്ള പ്രതികാരമെന്നോണം സാമൂഹിക തുറകളിൽ കേരളം കൈവരിച്ച സുപ്രധാന നേട്ടങ്ങളെ വിലയിടിച്ചു കാണിക്കുന്ന ഒരു പ്രവണതകൂടി ഉളവായിട്ടുണ്ട്. പ്രൊഫ. അബ്ദുൾ സലാം അവതരിപ്പിച്ച പ്രബന്ധം സമഗ്രവികസന സൂചികയിൽ പ്രതിശീർഷ വരുമാനവും തൊഴിലില്ലായ്മയും സാമ്പത്തിക പിന്നോക്കാവസ്ഥയുടെ മറ്റു ചില സൂചികകളും കൂടി ചേർന്നാൽ കേരളം വികസന ശ്രേണിയുടെ താഴെ തട്ടിലേക്കു മുതലക്കൂപ്പ് കൂത്തുമെന്ന് സ്ഥിതിവിവര കണക്കുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തെളിയിക്കുന്നു. ഫകേരള മാതൃകഫയെന്നാൽ ഫവളർച്ച രഹിതമാതൃകഫ ആയി തീരുന്നു.

എന്നാൽ വിശകലനാത്മകമായി നോക്കുമ്പോൾ ഇതു ശരിയാണെന്നു പറയാൻ ആവില്ല. താഴ്ന്ന സാമ്പത്തിക നിലയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ താരതമ്യേന ഉയർന്ന ജീവിത ഗുണമേന്മ ഉറപ്പു വരുത്തുവാനായതാണ് കേരള വികസനാനുഭവത്തിലെ പ്രഹേളിക. സാധാരണഗതിയിൽ താഴ്ന്ന സാമ്പത്തിക വികാസവും താഴ്ന്ന ജീവിത ഗുണനിലവാരവും ഒത്തൊരുമിച്ച് പോകുന്നവയാണ്. കേരളം ഇതിന് അപവാദമാണ്, കേന്ദ്ര പ്രശ്നം ഇതാണ്. കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട ആരോഗ്യവും വിദ്യാഭ്യാസവും ലഭിച്ചതുകൊണ്ട് കേരളത്തിലെ ജനങ്ങൾക്ക് ദോഷം സംഭവിച്ചുവോ? ഇവ രണ്ടും ഇല്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ കേരളത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക നില ഇതിലും മെച്ചമാകുമായിരുന്നുവോ? ഈ ചോദ്യങ്ങൾക്ക് അനുകൂലമായ ഉത്തരം നൽകണമെങ്കിൽ സാമ്പത്തിക വളർച്ചയും സാമ്പത്തിക നീതിയും തമ്മിൽ പരസ്പര വിരുദ്ധമായ ബന്ധമാണ് നിലനിൽക്കുന്നതെന്ന് അംഗീകരിക്കേണ്ടി വരും.

കേരള മാതൃക സംബന്ധിച്ച വിമർശനപരമായ ഈ സമീപനത്തിന്റെ യുക്തിപരമായ പര്യവസാനം കേരളത്തിന്റെ ആരോഗ്യ വിദ്യാഭ്യാസ വികസനത്തെ കൊളോണിയൽ പുത്തൻ കൊളോണിയൽ അവികസിതാവസ്ഥയുടെ മറ്റൊരു ലക്ഷണമായി വിധി പ്രസ്താവിക്കുന്നതിലേക്കെത്തുന്നു. പ്രൊഫ: ഉമാദേവിയുടെ പ്രബന്ധത്തിൽ വിശദീകരിച്ചതുപോലെ കേരളത്തിലെ കൃഷിയുടെ വാണിജ്യവൽക്കരണവും സാമ്പത്തികാധുനികവൽക്കരണവും കൊളോണിയൽ കാലഘട്ടത്തിന്റെ പുറം പ്രചോദനങ്ങളോട് പ്രതികരിച്ചുകൊണ്ടാണ് സംഭവിച്ചത്. ആരോഗ്യ വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലകളുടെ വിപുലീകരണവും ഗതാഗത സൗകര്യ വ്യാപനവുമെല്ലാം

ഈ പ്രക്രിയയുടെ ഭാഗമായിരുന്നു. ഇതിന്റെ ഫലമായി കേരളം അസംസ്കൃത വസ്തുക്കളുടെ മാത്രമല്ല മനുഷ്യശക്തിയുടെകൂടി ഒരു കയറ്റുമതി സ്രോത ായി തീർന്നിരിക്കുന്നു. ഇതുവരെയുള്ള വിശകലനത്തോട് അടിസ്ഥാനപരമായ വിയോജിപ്പ് ഞങ്ങൾക്കില്ല. എന്നാൽ ഇവിടെ നിന്ന് സാമ്രാജ്യ ഗൂഢാലോചനയോടുള്ള സമീപനത്തിൽ നടകീയമായ ഒരു ഗതി മാറ്റം ചിലർക്കു വന്നു ഭവിച്ചതായി കാണുന്നു. ഒരു ചുരുങ്ങിയ കാലത്തേക്ക് ലോക ബാങ്ക് കേരള വികസന മാതൃകയെ പ്രകീർത്തിച്ചത് സാമ്രാജ്യത്വ നിക്ഷിപ്ത താൽപ ര്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന തെളിവായി വീണ്ടും വീണ്ടും ഉയർത്തപ്പെടുന്നു.

കോളോണിയൽ ഉദ്ഗ്രഥനവും അതിന്റെ ഫലമായി ഉണ്ടായ അവികസനവും കേരളത്തിന്റെ മാത്രം അനുഭവമായിരുന്നില്ലല്ലോ. അത് ഒരു ആഗോള പ്രക്രിയയായിരുന്നു. എന്നാൽ, സാമൂഹിക ക്ഷേമരംഗത്ത് കേരളത്തിനുണ്ടായ ഉന്നതി ദുർലഭം ചില പ്രദേശങ്ങളിൽ മാതമെ ഉണ്ടായുള്ളു. എന്തുകൊണ്ട് ഈ വ്യത്യാസം? ജനങ്ങളെ സാമ്രാജ്യത്വത്തിന്റെ നി ഹായരായ ഇരകളായി മാത്രം കാണുന്ന ഒരു വീക്ഷണഗതിക്കു മാത്രമെ സാമൂഹിക ക്ഷേമ സൗകര്യങ്ങളുടെ വളർച്ചയുടെ പിന്നിലുള്ള ജനകീയ സമരങ്ങളുടെയും സമ്മർദ്ദങ്ങളുടെയും നേരെ കണ്ണടനക്കാനാവൂ. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് തങ്ങളുടെ സാമൂഹിക നില മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് ജന ങ്ങൾ നടത്തിയ സമരങ്ങളുടെയും ബോധപൂർവ്വമായ പരിശ്രമങ്ങളുടെയും ചരിത്രം ശ്രദ്ധേയമായിത്തീരുന്നത്.

രണ്ട്

കേരള മാതൃകയുടെ നിർമ്മിതി

കേരള ചരിത്രത്തെ മൊത്തത്തിൽ അവലോകനം ചെയ്തുകൊണ്ടുള്ള ഒരു സിംമ്പോസിയവും ചരിത്ര സംബന്ധിയായ മറ്റു ആറു സെക്ഷനുകളും കോൺഗ്ര ിൽ നടക്കുകയുണ്ടായി. ഇവയിൽ അവതരിക്കപ്പെട്ട പ്രബന്ധങ്ങളിൽ കേരളത്തിലെ സാമൂഹിക ക്ഷേമ സൗകര്യങ്ങളുടെ വിപുലീകരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രബന്ധങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി കേരള മാതൃകയുടെ ചരിത്രപരമായ പരിണാമത്തെ പൊതുവെ അവലോകനം ചെയ്യുന്നതിനാണ് ഇവിടെ ശ്രമിക്കുന്നത്.

കേരളത്തിലെ സാക്ഷരതാ പാരമ്പര്യം ആധുനിക കാലഘട്ടത്തിനു മുൻപെ ഉള്ളതാണെന്ന പ്രബലമായ വാദഗതികളുണ്ട്. കഴിഞ്ഞ നൂറ്റാണ്ടിൽ നിന്ന് ലഭ്യമാകുന്ന തെളിവുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത് കേരള പ്രദേശത്ത് അന്നുതന്നെ താരതമ്യേന ഉയർന്ന സാക്ഷരത ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നാണ്. കൊളോണിയൽ കാലഘട്ടത്തിനു മുമ്പുള്ള കേരളത്തിന്റെ അവസ്ഥയെക്കുറിച്ചുള്ള നമ്മുടെ ചരിത്ര വിജ്ഞാനം വളരെ പരിമിതമാണെന്ന് സമ്മതിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പുരാതന മധ്യകാല കൊളോണിയൽ പൂർവ വ്യവസ്ഥയുടെ പ്രത്യേകതകള ും വിദേശ വാണിജ്യ ബന്ധങ്ങളും ബൗദ്ധ പാരമ്പര്യങ്ങളും മറ്റും കണക്കിലെടുക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഡേവിഡ് വാഷ്ബ്രൂക്ക് ശക്തിയായി വാദിച്ചതുപോലെ കേരളത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പതിനെട്ടാം നൂറ്റാണ്ട് നിർണ്ണാ യകമായ ഒരു വഴിത്തിരിവായിരുന്നു. കേന്ദ്രീകൃത രാജവാഴ്ചയുടെ ഉദയം ഈ നൂറ്റാണ്ടിലാണ്. മലബാറിലെ രാഷ്ട്രീയധികാര കേന്ദ്രീകരണ പ്രവണതയ്ക്ക് മാർഗ തട ം നേരിട്ടു. എന്നാൽ, തെക്കാവട്ടെ, മൈക്കിൾ തരകന്റെ പ്രബന്ധത്തിൽ വിവരിക്കുന്നതുപോലെ പ്രബലൻമാരായ മാടമ്പിമാരെ അമർച്ച ചെയ്യുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി സാമൂഹ്യ ശ്രേണിയിലെ ഇടനിലക്കാരയ കുടിയാൻമാർ, കച്ചവടക്കാർ, കൈവേലക്കാർ തുടങ്ങി യവരുമായി ഒരു സ്വതന്ത്ര രാജ്യമെന്ന നിലയിലും പിന്നീട് ബ്രിട്ടീഷ് പരമാധികാരത്തിനു കീഴിലും മുകളിൽ പറഞ്ഞ സാമൂഹിക വിഭാഗങ്ങൾക്ക് നേട്ടമുണ്ടാക്കുന്ന പാട്ടകുടിയാൻ പരിഷ്കാരങ്ങൾ, സർക്കാർ തരിശുഭൂമി വിതരണം തുടങ്ങിയ പല നടപടികളും തിരുവിതാംകൂർ ഭരണംകൂടം എടുക്കുന്നതു കാണാം. ഈ നടപ ടികൾ കൃഷിയുടെ വാണിജ്യവൽക്കരണത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു. വാണിജ്യത്തിന്റെയും ഭരണ സംവിധാന ത്തിന്റെയും ആധുനികവൽക്കരണ ത്തിന്റെയും ആവശ്യങ്ങൾ വിദ്യാഭ്യാസനത്തിന് ചോദനമായി. വിദ്യാഭ്യാസ പ്രോത്സാഹത്തിന് 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ മധ്യത്തിൽ തിരുവിതാംകൂർ സർക്കാർ എടുത്ത നടപടികളെ ഈ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് വിലയിരുത്തേണ്ടത്. വാണിജ്യവൽക്കരണവും ആധുനികവൽക്കരണവും വാണിജ്യ കൃഷിക്കാർ, ചെറുകിട മുതലാളിമാർ, പ്രൊഫണലുകൾ തുടങ്ങിയ ഒരു പുതിയ ഇടത്തരം വിഭാഗത്തിന് രൂപം നല്കി. ഇവരാകട്ടെ പരമ്പരാഗത സമുദായ ശ്രേണിയിലെ ഇടനില വിഭാഗക്കാരായ സുറിയാനി ക്രിസ്ത്യാന ികൾ, ഈഴവർ തുടങ്ങിയ വിഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നാണ് രൂപം കൊണ്ടത്. തങ്ങളുടെ പിൻതുടർച്ചാ സമ്പ്രദായവും പരമ്പരാഗത തൊഴിലിന്റെ വൈവിധ്യവും വാണിജ്യ വിളകളും കയറുപോലെ വളർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വ്യ വസായ തുറകളുമായി ഇവർക്കുണ്ടായിരുന്ന ബന്ധങ്ങളുമെല്ലാം ഈ പ്രവണതയ്ക്ക് പശ്ചാത്തലമൊരുക്കി. എന്നാൽ, ഇവരുടെ സാമ്പത്തിക ഉന്നമനം പരമ്പരാഗത സാമൂഹിക പദവിയുമായി യോജിച്ചു പോകുന്നതായ ിരുന്നില്ല. ഈ വൈവിധ്യമാണ് തങ്ങളുടെ സാമുദായിക പരിഷ്കാരങ്ങൾക്കും സവർണ മേധാവിത്വത്തിന ുമെതിരായ സമരത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള സാമൂഹിക പ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്കും രൂപം നൽകിയത്. മുതലാളിത്തത്തിന്റെ വെല്ലുവിളി സവർണ സമുദായങ്ങളിലും സാമൂഹിക പരിഷ്കരണ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് ഉത്തേജകമായി. ഈ സാമൂഹിക പ്രതിഭാസത്തിന്റെ നാനാവശങ്ങൾ പരിശോധിക്കുന്ന ഒട്ടേറെ പ്രബന്ധങ്ങൾ കോൺഗ്ര ിൽ

അവതരിക്കപ്പെടുകയുണ്ടായി.

പ്രമാണ ഗ്രന്ഥങ്ങളും ആചാരാനുഷ്ഠാനങ്ങളും പരിഷ്കരിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ വിഭിന്ന വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ ഉയർന്നുവന്നു. ഇവയിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനം നിത്യ ചൈതന്യയതിയുടെ പ്രബന്ധത്തിലടക്കം പരിശോധിക്കപ്പെട്ട ശ്രീനാരായണഗുരു പ്രസ്ഥാനമായിരുന്നു. സംഘടനയുടെയും വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെയും പ്രാധാന്യത്തെ അദ്ദേഹം ഊന്നിപ്പറഞ്ഞു. താഴെ നിന്നുള്ള വെല്ലുവിളികളും മുകളിൽ നിന്നുമുള്ള തമിഴ് ബ്രാഹ്മണരുടെ സമ്മർദ്ദവും സവർണ്ണ ജാതകളിലും പരിഷ്കാരങ്ങൾക്ക് ആക്കം കൂട്ടി. അതിവേഗം മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ലോകത്ത് സവർണർക്ക് സ്വയം നിലനിൽക്കാനും അവർണർക്ക് സാമൂഹ്യ ശ്രേണിയിൽ മുകളിലേക്കു കയറുന്നതിനും ഉപകരിക്കുന്ന ഒരു മാധ്യമമായി തീർന്നു വിദ്യാഭ്യാസം. സമുദായ സാമൂഹിക പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ച വിദ്യാഭ്യാസനത്തിനായുള്ള ചോദനത്തിനോട് പ്രതികരിച്ചുകൊണ്ട് സർക്കാർ സഹായത്തോടെയും അല്ലാതെയും വിദ്യാലയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് വിവിധ സംഘടനകൾ തമ്മിൽ ഒരു മത്സരംതന്നെയുണ്ടായി. ക്ഷേത്രപ്രവേശന മുദ്രാവാക്യത്തിന് ദശാബ്ദങ്ങൾക്കു മുൻപ് തന്നെ കേരളത്തിൽ പ്രകമ്പനം കൊണ്ട മുദ്രാവാക്യം വിദ്യാലയ പ്രവേശനം സംബന്ധിച്ചായിരുന്നു. വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശത്തിനുവേണ്ടി കർഷകതൊഴിലാളികളുടെ പണിമുടക്കിന് ആഹ്വാനം ചെയ്ത അയ്യൻകാളിയുടെ സംഭാവനകളെ വിലയിരിത്തുന്ന രണ്ടു പ്രബന്ധങ്ങൾ കോൺഗ്രസിൽ അവതരിക്കപ്പെട്ടു.

പുതിയ സ്കൂളുകളുടെയും ആശുപത്രികളുടെയും മാതൃക മിഷനറിമാരുടെ സംഭാവനയായിരുന്നു. മിഷനറി വിദ്യാലയങ്ങൾ എണ്ണത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ താരതമ്യേന തുച്ഛമായിരുന്നുവെങ്കിലും ആധുനിക വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ വളർച്ചയിൽ അവർ സുപ്രധാന പങ്കു വഹിക്കുകയുണ്ടായി എന്ന് മിഷനറിമാരുടെ സംഭാവനകൾ സംബന്ധിച്ച സെക്ഷൻ വിലയിരുത്തുകയുണ്ടായി. അവരുടെ പ്രവർത്തന മണ്ഡലം മുഖ്യമായും സാമൂഹികമായി പിന്തള്ളപ്പെട്ട വിഭാഗങ്ങൾക്കിടയിലായിരുന്നു വെന്നതും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്.

വിദ്യാഭ്യാസ വ്യാപനത്തിൽ താഴെ തട്ടിൽ നിന്നുള്ള പ്രചോദനം എത്രമാത്രം നിർണ്ണായകമായ ഘടകമാണെന്ന് മന ിലാക്കുന്നതിന് കൊളോണിയൽ കാലഘട്ടത്തിൽ മലബാറും തിരുവിതാംകൂർ പ്രദേശവും തമ്മിൽ സാക്ഷരതാ നിരക്കിൽ വർധിച്ചു വന്ന അന്തരത്തെ മാത്രം വീക്ഷിച്ചാൽ മതിയാവും. തെക്കൻ കേരളത്തിലെ കാർഷിക ബന്ധത്തിൽ വന്ന മാറ്റങ്ങളും മറ്റു മലബാറിനെ അപേക്ഷിച്ച് ഈ പ്രദേശങ്ങളിൽ കൂടുതൽ ശക്തിയായ കൃഷിയുടെ വാണിജ്യവൽക്കരണത്തിനും ഇടത്തക്കാരുടെ ആവിർഭാവത്തിനും സാമൂഹിക മതപ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ വളർച്ചയ്ക്കും ഇട നൽകി. വിദ്യാഭ്യാസത്തിനായുള്ള മുറവിളി മലബാറിനെക്കാൾ കൂടുതൽ ഉച്ചത്തിൽ ഉയർന്നത് തിരുവിതാംകൂറിലായിരുന്നു. കൊളോണിയലിസ ത്തിന്റെ ആഘാതത്തിൽ മലബാറിലെ പരമ്പരാഗത വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയാകെ തകർന്നപ്പോൾ തിരുവിതാംകൂറിൽ ഉദയം കൊണ്ട സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക ശക്തികൾ അവയ്ക്ക് ഒരു പുതിയ ജന്മം നൽകി.

കെ.സച്ചിദാനന്ദന്റെയും പി. ഗോവിന്ദപിള്ളയുടെയും പ്രബന്ധങ്ങളിൽ വിവരിക്കുന്നതുപോലെ സാമൂഹിക മതപരിഷ്കരണ പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള കേരളീയ നവോത്ഥാനത്തിന്റെ പ്രഥമഘട്ടത്തിന് 1930കളും 40കളും ആയപ്പോഴേക്കും ശക്തി ക്ഷയിച്ചു. നവോത്ഥാന പാരമ്പര്യങ്ങൾ മുന്നോട്ടു കൊണ്ടു പോകുന്നതിന് പുതിയ ശക്തി സ്രോത ുകൾ ഉദയം കൊണ്ടു. മലബാറിലെ ദേശീയ പ്രസ്ഥാനത്തിനുള്ളിൽ നിന്നും രൂപം കൊണ്ടു സോഷ്യലിസ്റ്റ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രവണതകളായിരുന്നു ഇവ. ഇടതുപക്ഷം കെട്ടിപ്പടുത്ത വർഗ ബഹുജന സംഘടനകൾ ഭൂമിയെയും കൂലിയേയും കേന്ദ്രീകരിച്ചുള്ള സാമ്പത്തികാ വശ്യങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ജനങ്ങളെ സംഘടിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. മലബാറിൽ കണാകുടിയാൻമാരുടെ താല്പര്യങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള കാർഷിക പ്രസ്ഥാനത്തെ സമഗ്ര ഭൂപരിഷ്കാരത്തിനായുള്ള കർഷക സാമാന്യത്തിന്റെ പ്രസ്ഥാനമാക്കി അവർ മാറ്റി. ഈ മുദ്രാവാക്യങ്ങൾക്ക് തെക്കൻ കേരളത്തിലും അനുകൂല പ്രതികരണങ്ങൾ ഉളവായി. ഇതോടൊപ്പം തന്നെ സാമൂഹിക നീതിക്കു വേണ്ടിയുള്ള മുദ്രാവാക്യങ്ങളെയും അവർ ഏറ്റെടുത്തു മുന്നോട്ടു കൊണ്ടു പോയി. പത്രങ്ങളെയും പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളെയും അവർ ഉപാധികളാക്കി. ഗ്രാമീണ ലൈബ്രറികൾ ദേശീയ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ കേന്ദ്രങ്ങളായി. രാഷ്ട്രീയവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട സ്കൂൾ അധ്യാപകർ നാട്ടിൻ പുറങ്ങളിലെ രാഷ്ട്രീയ സംഘാടകർ കൂടിയായി. ഇവയുടെയെല്ലാം സൂക്ഷ്മവശങ്ങൾ അനാവരണം ചെയ്യുന്ന പ്രബന്ധങ്ങൾ കോൺഗ്ര ിൽ അവതരിക്കപ്പെട്ടു. ജാതി വിരുദ്ധ സമരം ഇടതുപക്ഷ ദേശീയവാദികളുടെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു പ്രവർത്തന മേഖലയായി. കുട്ടനാട്ടിലെ കർഷകതൊഴിലാളികളുടെ സങ്കരണ വർഗ്ഗത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രബന്ധങ്ങളിൽ ഇത് പ്രത്യേകം എടുത്തു കാട്ടുന്നു.

സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ പടിവാതിൽക്കൽ എത്തിയപ്പോഴേക്കും മലബാറിൽ ദേശീയ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിലേക്ക് ഇടതുപക്ഷം ഉയർന്നു കഴിഞ്ഞു. പുന്നപ്ര-വയലാർ സമരത്തിലൂടെ തെക്കൻ കേരളത്തിലും ദേശീയ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ മുന്നണിയിലേക്ക് ഇടതുപക്ഷം നീങ്ങി. ഇവയെല്ലാം 1950-കളിൽ ഇടതുപക്ഷ രാഷ്ട്രീയ ശക്തികളുടെ അധികൃതമുന്നേറ്റത്തിന് പശ്ചാത്തലമൊരുക്കി. ഇതിന്റെ തുടർച്ചയായി കാലാ

കാലങ്ങളിൽ രൂപം കൊണ്ട ഇടതുപക്ഷ സർക്കാർ സാമൂഹിക ക്ഷേമ സൗകര്യങ്ങളുടെ വിപുലീകരണ പ്ര ക്രിയയിൽ നിർണ്ണായക വഴിത്തിരിവുകളായി തീർന്നു. സാമൂഹിക ക്ഷേമ സുരക്ഷിതത്വ നിയമനിർമ്മാണ ചരിത്രം സംബന്ധിച്ച കെ.സി.സണ്ണിയുടെ വിശകലനം ഇതു കൃത്യമായി വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്.

1960-കളുടെ മധ്യത്തിലെ ഭക്ഷ്യസമരങ്ങളുടെ പ്രത്യക്ഷ പലമായി സമഗ്രമായ പൊതുവിതരണ സമ്പ്രദായം സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതു പ്രത്യേക പരാമർശം വഹിക്കുന്ന ഒരു നേട്ടമാണ്. യുദ്ധകാലത്തെ ഭക്ഷ്യക്ഷാമ വേളയിലാണ് ആദ്യമായി റേഷൻ സമ്പ്രദായം കേരളത്തിലേർപ്പെടുത്തിയത്. തുടക്കം മുതൽ തന്നെ പ്രകടമായ ശക്തമായ ജനകീയ ഇടപെടലുകളും മേൽനോട്ടവും കേരളത്തിലെ റേഷൻ സമ്പ്രദായത്തിന്റെ പ്രത്യേകതയാണ്. സ്വാത ന്ത്ര്യാനന്തരകാലത്ത്, പ്രത്യേകിച്ച് 70കളിലും 80കളിലും, ഒട്ടേറെ സാമൂഹിക സുരക്ഷിതത്വ സംവിധാനങ്ങളും രൂപം കൊള്ളുകയുണ്ടായി.

സാമൂഹിക സേവനങ്ങൾക്കായുള്ള ചോദനത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തിയ സുപ്രധാനമായ ഒരു പരിഷ്കാരം ഭൂപരിഷ്ക്കാരം നടപ്പിലാക്കപ്പെട്ടതാണ്. കെ.കെ.എൻ.കുറിപ്പിന്റെ പ്രബന്ധം ഭൂപരിഷ്കരണത്തിന്റെ പരിണ ാമത്തെക്കുറിച്ചുള്ളതായിരുന്നു. 30 കളിൽ ആരംഭിച്ച കർഷക പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ദീർഘകാല പര്യവസാന മായിരുന്നു 70കളുടെ ആദ്യം നടപ്പാക്കപ്പെട്ട ഭൂപരിഷ്കാരം. കേരളത്തിലെ ഭൂപരിഷ്കാരത്തിന് നിരവധി പ രിമിതികളുണ്ട്. ഭൂപരിധി വ്യവസ്ഥ നടപ്പിലാക്കുന്നതിൽ സംഭവിച്ച വീഴ്ചയാണ് ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ടത്. തോട്ടങ്ങൾക്ക് ഭൂപരിധിയിൽ നൽകിയ ഒഴിവും അവയുടെ കാരണങ്ങളും പ്രത്യാഘാതങ്ങളും പ്രത്യേകം പരി ശോധനയ്ക്ക് വിധേയമാക്കപ്പെട്ടു. ഇങ്ങനെ പല പരിമിതികളെല്ലാമുണ്ടെങ്കിലും ഭൂപരിഷ്കരണം കേരളത്തിലെ നാട്ടിൻ പുറങ്ങളിൽ, പ്രത്യേകിച്ച് ഉത്തരകേരളത്തിൽ മൗലികമായ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തിയെന്ന് ഇ.ഗോപാലകൃ ഷ്ണമേനോന്റെ പ്രബന്ധം വാദിച്ചു. കുടിയാന്മാർക്ക് കൃഷിഭൂമിയിൽ സ്വത്തവകാശവും കർഷക തൊഴിലാള ികൾക്ക് കിടപ്പാടത്തിന്റെ ഉടസ്ഥാവകാശവും ലഭിച്ചു. ഇത് ഇവരുടെ സാമ്പത്തിക സാമൂഹിക ഉന്നമനത്തിന് അസ്തിവാരമിട്ടു. വിദ്യാഭ്യാസ ആരോഗ്യ കാര്യങ്ങളിൽ ദക്ഷിണ ഉത്തര കേരളങ്ങൾ തമ്മിൽ നിലനിന്നിരുന്ന അന്തരം അതിവേഗത്തിൽ കുറയാൻ തുടങ്ങിയത് ഭൂപരിഷ്ക്കാരം നടപ്പാക്കിയതിന് ശേഷമായിരുന്നു.

ടി.എൻ.കൃഷ്ണന്റെയും എം. കബീറിന്റെയും ശ്രദ്ധേയമായ ഒരു പ്രബന്ധത്തിൽ വിശദീകരിക്കുന്നതുപേ ാലെ വിദ്യാഭ്യാസ വിപുലീകരണത്തിൽ മാത്രമല്ല ആരോഗ്യ സേവനങ്ങളുടെയും പ്രചോദന പ്രദാനത്തിലും സാമൂഹിക സംഘടിത ഇടപെടലിന്റെ പങ്ക് വളരെ വ്യക്തമാണ്. സാമൂഹിക മത പരിവർത്തന പ്രസ്ഥാന ങ്ങൾ ശുചിത്വത്തിന് പ്രത്യേകം പ്രാധാന്യം കൽപ്പിച്ചു. സാക്ഷരത, പ്രത്യേകിച്ചും സ്ത്രീകളുടെ സാക്ഷരത, ജനങ്ങളുടെ ആരോഗ്യ അഭിവൃദ്ധിയിൽ നിർണായക പങ്കു വഹിച്ചു. കേരളത്തിലെ സ്ത്രീകളുടെ സാക്ഷരത പ്രകടമായും വർദ്ധിക്കാനിടയാക്കിയ കൃത്യമായ ഘടകങ്ങൾ ഇനിയും നിർണ്ണയിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. സ്ത്രീ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് സംഘടിതമായ യാതൊരു എതിർപ്പും നേരിടേണ്ടി വന്നിട്ടില്ലയെന്നുള്ളതാണ് ഏറ്റവും ശ്രദ്ധേയമായ വസ്തുത. പ്രബലമായ മാതൃദായക പാരമ്പര്യങ്ങൾ സ്ത്രീ വിദ്യഭ്യാസ പുരോഗതിക്ക് ഉത്തേജനമായിട്ടുണ്ടെന്ന് പലരും ചൂണ്ടി കാണിക്കുകയുണ്ടായി.

കേരളത്തിലെ ആവാസ സമ്പ്രദായത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകൾ ഒരു പ്രത്യേക സെഷന് തന്നെ പാത്രീഭവിച്ചു. റെഡ്സ് കാ ിനാഡറുടെയും ടി.ടി. ശ്രീകുമാറിന്റെയും ഇതു സംബന്ധിച്ച പ്രബന്ധങ്ങൾ ശ്രദ്ധേയമായിരുന്നു. വൻ ഗ്രാമങ്ങളും ചെറുപട്ടണങ്ങളും ഇടകലർന്ന സമ്പ്രദായം പൊതു സേവനങ്ങൾ ജനങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ എളുപ്പത്തിൽ ലഭ്യമാകുന്നതിന് സഹായകരമായി. സാമൂഹിക ക്ഷേമ സൗകര്യങ്ങൾ ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്നതിൽ ഗതാഗത സൗകര്യങ്ങൾ സുപ്രധാനമാണ്. കേരളത്തിലെ ഗ്രാഗര വ്യവസ്ഥ പശ്ചാത്തല സൗകര്യങ്ങൾ കൂടുതൽ സമതുലിതമായി വിതരണം ചെയ്യുന്നതിന് സമർത്ഥമായി.

മൂന്ന്

സാമ്പത്തിക മുരടിപ്പ്

കെ.കെ.ജോർജിന്റെ പ്രബന്ധത്തിൽ വിവരിക്കുന്നതുപോലെ 70കളുടെ ഉത്തരാർധത്തിൽ കേരള വികസന മാതൃക അന്താരാഷ്ട്ര പ്രസിദ്ധിയിലേക്കുയർന്നുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ സംസ്ഥാനം അതീവഗുരുതരമായ സാമ്പത്തിക മുരടിപ്പിലേക്ക് തെന്നി വീണുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. സർവ്വതല സ്പർശിയായിരുന്നു അതെ ങ്കിലും ഭൗതികോൽപ്പാദന രംഗങ്ങളിലാണ് മുരടിപ്പ് ഏറ്റവും രൂക്ഷമായി അനുഭവപ്പെടുന്നത്. തൊഴിലില്ലായ്മ കുത്തനെ പെരുകി. സർക്കാരിന്റെ ധനപ്രതിസന്ധി രൂക്ഷമായി. ചെലവിനുള്ള പണമില്ലാത്തതിനാൽ സാമൂഹ ിക ക്ഷേമ സൗകര്യങ്ങൾ ദുർബലമായി. പ്രബന്ധങ്ങളുടെ എണ്ണം കൊണ്ടും ചർച്ചകളുടെ ദൈർഘ്യം കൊണ്ടും

കോൺഗ്ര ിന്റെ മുഖ്യശ്രദ്ധ ഭൂതകാല നേട്ടങ്ങളെക്കുറിച്ചല്ലായിരുന്നു. മറിച്ച സമകാലീന പ്രതിസന്ധിയും അതിനകത്തുള്ള പരിഹാരമാർഗങ്ങളെയും കുറിച്ചായിരുന്നു. ഇതാവട്ടെ കേരളത്തിന്റെ വികസനാനുഭവത്തെ മുൻനിറുത്തി സാർവ്വത്രികമായി എത്തിയിട്ടുള്ള പൊതു നിഗമനത്തിന് ആവശ്യം വേണ്ടുന്ന ഒരു ഭേദഗതിയിലേക്ക് ശ്രദ്ധ ക്ഷണിച്ചു. സാമ്പത്തിക വളർച്ചയുടെ അഭാവത്തിൽ പുനർവിതരണത്തിന്റെ നേട്ടങ്ങളെ വിപുലീകരിക്കാനോ നിലനിറുത്താനോ കഴിയുകയില്ല.

70-കളുടെ അവസാനം മുതൽ ദേശീയ സമ്പദ് ഘടനയുടെ വളർച്ചയിലുണ്ടായ വർധനയിൽ പങ്കു ചേരാതിരുന്ന ചുരുക്കം ചില സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് കേരളം. കേരളത്തിലെ ആഭ്യന്തര ഉത്പാദന വളർച്ചാനിരക്ക് ദേശീയ ശരാശരിയിൽ താഴെയായിരുന്നുവെന്നു മാത്രമല്ല തൊട്ടു മുമ്പുള്ള ദശകത്തിൽ കേരളത്തിൽ തന്നെ കൈവരിച്ച വളർച്ചാ നിരക്കിനേക്കാളും അതു കുറവായിരുന്നു. കാർഷികോത്പാദന മേഖലയായിരുന്നു ഏറ്റവും കനത്ത തിരിച്ചടി. ഭൂപരിഷ്കരണത്തെ തുടർന്ന് ഈ രംഗത്തെക്കുറിച്ച് വളരെ ഉയർന്ന പ്രതീക്ഷകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ റബ്ബർ ഒഴികെ മിക്കവാറും എല്ലാ വിളകളുടെയും ഉത്പാദനം 1975-76നും 1986-87നും ഇടയിൽ മുരടിച്ചു നിന്നു. വിള വിസ്തൃതി വർദ്ധിച്ചിട്ടും നാളികേരം ഉത്പാദനം കുറഞ്ഞു. നെല്ലിന്റെ ഇടിവിന്റെ കോട്ടം ഒരുതരത്തിലും നികത്താൻ കഴിയുന്നില്ല. നെൽകൃഷിയുടെ വിസ്തൃതി കൃഷിഭൂമിയുടെ 25 ശതമാനമായി ചുരുങ്ങി. ഇതിന്റെ ഫലമായി ഭക്ഷ്യധാന്യ കാര്യത്തിലുള്ള സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ആശ്രിതത്വം വർധിച്ചു.

കേരളത്തിലെ കാർഷിക മുരടിപ്പു സംബന്ധിച്ച് ഡോ. നാരായണൻ നായരുടെ ആമുഖക്കുറിപ്പും ലളിതാഭായി സത്യന്റെ പ്രബന്ധവും യഥാർത്ഥ പ്രവണതകളെക്കുറിച്ച് ചില പ്രധാന ഉൾക്കാഴ്ചകൾ നൽകുന്നതിന് സഹായകമാണ്. 70-കളുടെ മധ്യംമുതൽ വർധമാനമായ തോതിൽ ചിരകാല വിളകളിലേക്ക് കേരളത്തിൽ സംഭവിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന വിളമാറ്റം മാന്ദ്യത്തിന്റെ രൂക്ഷതയെ പാർവ്വതീകരിണ്ടക്കുന്നതിനടയാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്ന് അവർ വിലയിരുത്തി. പുതിയ ചിരകാല വിളകൾ ഫലം തരുന്നതിന് ദീർഘകാലമെടുക്കും എന്നതിനാൽ കേരളത്തിന്റെ കാർഷിക മേഖലയിൽ സവിശേഷമായ ചാക്രിക ഗതികളെ പരിഗണിക്കേണ്ടതുണ്ട്. മുപ്പതുകളുടെ അവസാനത്തോടെ പുതുതായി വച്ചുപിടിപ്പിച്ച തോട്ടങ്ങൾ ഫലപൂർത്തിയായതിനെ തുടർന്ന് കേരളത്തിലെ കാർഷികോത്പാദനം വീണ്ടും ഉയർന്നു തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിലെ വിളകൾ ഓരോന്നും എടുത്തു കഴിഞ്ഞാൽ അവയുടെ ഉത്പാദനക്ഷമത അന്തർദേശീയ ദേശീയ കമ്പോളങ്ങളിൽ നമ്മോടു മത്സരിക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങളെക്കാൾ താഴ്ന്നതാണ്. രണ്ടാമതായി, പുതിയ സാമ്പത്തിക പരിഷ്കാരങ്ങളുടെ ഭാഗമായി നടപ്പാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന പുത്തൻ സാമ്പത്തിക നയങ്ങൾ കേരളത്തിലെ കാർഷിക മേഖലയിൽ പുതുതായി പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന അഭിവൃദ്ധിയുടെ പ്രവണതയ്ക്കും വിനയായി തീരും. വളം വില വർധനയെക്കുറിച്ചുള്ള മേരി ജോർജ്ജിന്റെ പ്രബന്ധം എങ്ങനെ ഇത് കേരളത്തെ സവിശേഷമായി പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുമെന്ന് പരിശോധിക്കുകയുണ്ടായി. ഇറക്കുമതി ഉദാരവൽക്കരണവും സംസ്ഥാനത്തെ വാണിജ്യവിളകൾക്ക് ഭീഷണിയായി തീർന്നിട്ടുണ്ട്.

അതുപോലെ തന്നെ 70-കളുടെ മധ്യമുതലുള്ള വ്യവസായങ്ങളുടെ നിലയും നിരാശജനകമായി. വ്യാവസായികോത്പാദനം 80-കളുടെ അവസാനത്തോടെ മെച്ചപ്പെടുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ, പുത്തൻ സാമ്പത്തിക നയങ്ങളുടെ വരവോടെ കേരളത്തിലെ വ്യവസായ ഉത്പാദനം പ്രതിവർഷം ഏതാണ്ട് ഒരു ശതമാനം വച്ചു കുറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. കേരളത്തിന്റെ വ്യവസായ വളർച്ചയുടെ ഗതിമാറ്റങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള കെ.കെ. സുബ്രഹ്മണ്യത്തിന്റെ പ്രബന്ധം വ്യവസായ ഗതിയെ നിർണ്ണയിക്കുന്നതിൽ നയപരമായ സമീപനങ്ങൾക്കുള്ള പ്രാധാന്യത്തെ എടുത്തു കാട്ടുകയുണ്ടായി. പതിവു പല്ലവികൾക്കു വിരുദ്ധമായി അദ്ദേഹം സമർത്ഥിച്ച ഒരു കാര്യം കേരളത്തിലെ വ്യവസായ മുന്നേറ്റ കാലയളവുകൾ എല്ലാം ഇടതുപക്ഷ ഭരണ സാരഥ്യം ഉണ്ടായിരുന്ന വർഷങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്നവയായിരുന്നു എന്നുള്ളതാണ്.

കയർ, കശുവണ്ടി, കൈത്തറി, ഓട് തുടങ്ങിയവ പരമ്പരാഗത വ്യവസായങ്ങളെല്ലാം രൂക്ഷമായ പ്രതിസന്ധിയിലാണ്. ഒരു വശത്ത് അസംസ്കൃത സാധനങ്ങളുടെ ദൗർലഭ്യവും വില വർധനയും. മറുവശത്ത് യന്ത്രവൽക്കൃത ഉത്പന്നങ്ങളിൽ നിന്നും പകരം ഉത്പന്നങ്ങളിൽ നിന്നും ഉള്ള മത്സരത്തിന്റെ ഫലമായി നേരിടുന്ന കമ്പോള ഞെരുക്കവും മൂലം ഈ വ്യവസായങ്ങൾ വലയുകയാണ്. ചെറുകിട വ്യവസായങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള പി.മോഹനൻപിള്ളയുടെ പ്രബന്ധം അഖിലേന്ത്യാ നിലയോട് താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ കേരളം വ്യവസായ ഘടനയുടെ വൈവിധ്യ വൽക്കരണത്തിന്റെ കാര്യത്തിലും സ്ഥാപന വലിപ്പത്തിന്റെ കാര്യത്തിലും കാര്യക്ഷമതയിലും പിന്നിലാണെന്ന് ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുകയുണ്ടായി. വൻകിട വ്യവസായ മേഖലയിലെ നിക്ഷേപവും ഒട്ടും തൃപ്തികരമല്ല. പൊതുമേഖലാ നിക്ഷേപത്തിന്റെ 1.3 ശതമാനം മാത്രമേ കേരളത്തിലുള്ളു. കുത്തക മൂലധനവും ഇതുപോലെ തന്നെ കേരളത്തിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് ഒഴിഞ്ഞു മാറുകയാണ്.

കാർഷിക വ്യവസായ മേഖലകളിലെ മുരടിപ്പ് തൊഴിലില്ലായ്മയെ വഷളാക്കിയിരിക്കുന്നു. കേരളത്തിലെ തൊഴിലില്ലായ്മയെ മൃദുൻ ഈപ്പന്റെയും ചന്ദൻമുക്കർജിയുടെയും തോമസ് ഐസക്കിന്റെയും പ്രബന്ധങ്ങൾ

വിശദമായി പരിശോധിക്കുകയുണ്ടായി. കേരളത്തിലെ തൊഴിലില്ലായ്മ നിരക്ക് ദേശീയ ശരാശരിയുടെ മൂന്നു മടങ്ങാണ്. എന്നിട്ടും പരമ്പരാഗതമായ പല പണികൾക്കും ആവശ്യത്തിന് ആളെ കിട്ടുന്നില്ല. കാരണം വിദ്യാഭ്യാസം ലഭിച്ചതിന്റെ ഫലമായി തൊഴിൽ പ്രതീക്ഷകൾ ഉയരുന്നതുകൊണ്ട് ഇത്തരം തൊഴിൽ തുറകളിൽ നിന്ന് വിദ്യാസമ്പന്നർ പിൻവാങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. എന്നാൽ ഔപചാരിക തൊഴിൽ മേഖലയിൽ ഒരു ജോലി ലഭിക്കുന്നതിന് കാത്തിരിപ്പ് സമയം ഓരോ നാൾ കഴിയും തോറും കൂടികൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഇതുമൂലം താഴ്ന്ന വരുമാനമേ ലഭിക്കുകയുള്ളൂവെങ്കിലും തങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസ നിലവാരത്തിന് അനുയോജ്യമായ പുതിയ അനൗപചാരിക തൊഴിൽ തുറകളിൽ എന്തെങ്കിലും ചെയ്തു ചടഞ്ഞു കൂടുന്നതിന് വിദ്യാസമ്പന്നർ നിർബന്ധിതരാകുന്നു. അങ്ങനെ മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് വളരെ സുസംഘടിതമായ തൊഴിൽ കമ്പോളങ്ങൾ ഉള്ള കേരളത്തിൽ അഭ്യസ്ത വിദ്യരുടെ പുതിയ അസംഘടിത മേഖലകൾ തുറക്കപ്പെടുന്നു. കാത്തിരിപ്പ് സമയത്ത് തൊഴിലില്ലാത്ത അഭ്യസ്തവിദ്യരുടെ മറ്റൊരുപായമാണ് കൂടുതൽ ഉയർന്ന ഡിഗ്രിയ്ക്കുവേണ്ടി പഠിക്കുകയെന്നുള്ളത്. ഉയർന്ന ഡിഗ്രി ജോലി കിട്ടുന്നതിനുള്ള സാധ്യതകളെ ഉയർത്തുന്നു. തൊഴിലില്ലായ്മ മൂലം ഉദ്യോഗങ്ങൾക്കുള്ള മിനിമം യോഗ്യത ഉയരുന്നതും ഇതിന് കാരണമാണ്. ഇങ്ങനെ മറ്റൊരു പ്രഹേളിക രൂപം കൊള്ളുന്നു. അഭ്യസ്തവിദ്യരുടെ രൂക്ഷമായ തൊഴിലില്ലായ്മക്കിടയിലും ഡിഗ്രികൾക്കായുള്ള ആഗ്രഹം വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടേയിരിക്കുന്നു.

ഗൾഫിൽ നിന്നുള്ള പുറം പണം വരുമാനം മൂലം സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധിയുടെ രൂക്ഷത മറച്ചുവയ്ക്കപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. കേരളത്തിന്റെ ഭാഗ്യമെന്നു പറയട്ടെ, സാമ്പത്തിക മുരടിപ്പ് 70 കളുടെ മധ്യത്തിൽ ആരംഭിച്ചപ്പോഴേയ്ക്കും ഗൾഫ് രാജ്യങ്ങളിലേയ്ക്കുള്ള കുടിയേറ്റ സാധ്യതകൾ പ്രബലമായി. കേരളത്തിൽ നിന്നുള്ള വിദേശ കുടിയേറ്റത്തിന്റെ നാനാവശങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് ഒരു പ്രത്യേക സമ്മേളനം കോൺഗ്ര ിൽ നടക്കുകയുണ്ടായി. ഗൾഫിലേക്കുള്ള കുടിയേറ്റം അതിന്റെ മൂർധന്യത്തിൽ ആയിരുന്നപ്പോൾ കേരളത്തിലേക്കുള്ള വിദേശ പണത്തിന്റെ ഒഴുക്ക് ഇവിടത്തെ ആഭ്യന്തര ഉത്പാദനത്തിന്റെ നാലിലൊന്നോളം വരുമെന്നാണ് കണക്കാക്കപ്പെടുന്നത്. ഈ പുറം വരുമാനവും കൂടി കണക്കിലെടുത്താൽ കേരളത്തിലെ പ്രതിശീർഷ വരുമാനം അഖിലേന്ത്യാ ശരാശരിയെക്കാൾ ഉയർന്നിരിക്കുമെന്ന് റ്റി.എൻ.കൃഷ്ണൻ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. ഇതിന്റെ ഫലമായി സാമ്പത്തിക മുരടിപ്പുണ്ടായിരുന്നിട്ടും കേരളത്തിലെ ഉപഭോഗ നിലവാരത്തിൽ ഗണ്യമായ വർധന ഈ കാലയളവിൽ ഉണ്ടായി. ഗ്രാമീണ കുടുംബങ്ങളുടെ സമ്പാദ്യങ്ങളുടെ കണക്കുകളിലും ഈ പ്രവണത പ്രതിഫലിച്ചു കാണുന്നു. കെട്ടിട നിർമ്മാണത്തിൽ അഭൂതപൂർവ്വമായ വികാസമാണ് ഉണ്ടായിരിക്കുന്നത്. കെട്ടിട നിർമ്മാണ സാമഗ്രികളും ഉപഭോഗ വസ്തുക്കളും മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്ന് ഗണ്യമായ തോതിൽ ഇറക്കുമതി ചെയ്യപ്പെട്ടു. ഇതിന്റെ ഫലമായി സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വ്യാപാരക്കമ്മി ആഭ്യന്തര വരുമാനത്തിന്റെ നാലിലൊന്നായി. ഈ ഇറക്കുമതി ചേർച്ചക്കു പുറമെ ബാങ്കുകളും മറ്റും വഴി പണ സമ്പാദ്യങ്ങളും കേരളത്തിനു പുറത്തോട്ടൊഴുകി. ഇതിന്റെ ഫലമായി വിദേശപണ വരുമാനം കേരളത്തിൽ വളരെക്കുറച്ച് അനുരണങ്ങളേ ഉത്പാദനമേഖലയിൽ സൃഷ്ടിച്ചുള്ളൂ. കേരളത്തിലെ വായ്പാ-നിക്ഷേപ തോതിനെക്കുറിച്ച് ജോസ് ജോർജ്ജിന്റെ പരിശോധന വ്യക്തമാക്കിയതുപോലെ കേരളത്തിലെ ബാങ്കുകളിൽ നിക്ഷേപിക്കപ്പെടുന്ന ഡെപ്പോസിറ്റുകളിൽ 40 ശതമാനത്തോളമേ കേരളത്തിൽ വായ്പകളായി നൽകപ്പെടുന്നുള്ളൂ. ചോദനത്തിനു കുറവില്ല. ധനവിഭവങ്ങളുടെ ദൗർലഭ്യവുമില്ല. എന്നാൽ ഉത്പാദന തുറകൾ മാന്ദ്യത്തിൽ അമർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇതാണ് കേരളത്തിലെ സ്ഥിതി.

പ്രൊഫസർ. ഐ.എസ്.ഗുലാത്തിയുടെ പ്രബന്ധത്തിൽ വിശദമായ പരിശോധനയ്ക്കു വിഷയീഭവിച്ച കേരള സർക്കാരിന്റെ ധനകാര്യ പ്രതിസന്ധിയെക്കുറിച്ചു കൂടി പരിശോധിക്കാതെ ഈ ചിത്രം പൂർത്തിയാവുകയില്ല. കേരളത്തിന്റെ റവന്യൂ കമ്മി 1985-86-ൽ 5 ശതമാനമായിരുന്നത് 1994-95 ആയപ്പോഴേക്കും 16.5 ശതമാനമായി ഉയർന്നു. ഈ സ്ഥിതിവിശേഷത്തിന് മുഖ്യകാരണം കേന്ദ്ര ഫിനാൻസ് കമ്മീഷനുകളുടെ തെറ്റായ തീർപ്പുകളാണ്. സാമൂഹിക മേഖലകളിൽ മുൻകാലത്ത് നാം നടത്തിയിട്ടുള്ള വൻതോതിലുള്ള നിക്ഷേപങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്ന ആവർത്തന ചെലവുകളുടെ റവന്യൂ ഭാരം അവർ ഗൗരവമായി എടുക്കുന്നില്ല എന്നതാണ് കാരണം. ഈ റവന്യൂ കമ്മി മൂലം കേരളത്തിന്റെ പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി അടങ്കലുകൾ ക്ഷയിച്ചു വരികയാണ്. കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ പുതിയ സമീപനങ്ങളും ധനകാര്യ പ്രതിസന്ധിയെ രൂക്ഷമാക്കുന്നു. ജനങ്ങളിൽ നിന്ന് എതിർപ്പുമൂലം റേഷന്റെ കാര്യത്തിലെന്ന പോലെ കേന്ദ്രസർക്കാർ സബ്സിഡിയിൽ വരുത്തുന്ന വെട്ടിച്ചുരുക്കലുകൾ സ്വന്തം ചുമലിൽ താങ്ങാൻ സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ നിർബന്ധമാകുന്നു. ഇതുമൂലം സാമൂഹ്യക്ഷേമ സൗകര്യങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമായ വകയിരുത്തലുകൾ നടത്തുവാൻ കഴിയാതെ പോകുന്നു. എം.എ. ഉമ്മൻ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചതുപോലെ 1974-75നും 1991-92നു മിടയ്ക്ക് യഥാർഥ സാമൂഹ്യ ചെലവിൽ ഇടിവുണ്ടായിരുന്ന ഇന്ത്യയിലെ ഏക സംസ്ഥാനമെന്ന അസൂയാവഹമല്ലാത്ത പദവി നമുക്ക് കൈ വന്നിരിക്കുന്നു. ഇതുപോലെ തന്നെ പൊതുവിതരണ സമ്പ്രദായം ദുർബലപ്പെടുന്നതിന്റെ ഫലമായി കേരളത്തിന്റെ ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷിതത്വം എപ്രകാരം അപകടപ്പെട്ടു കൊണ്ടിരിക്കുന്നുവെന്ന് എൻ.കൃഷ്ണാജിയുടെ പ്രബന്ധം വിശദ

ീകരിക്കുകയുണ്ടായി.

നാല്

വികസനവും ബഹുജനപ്രസ്ഥാനങ്ങളും

സാമ്പത്തിക മുരടിപ്പ് ഇടതുപക്ഷത്തിനു നേരെ ആശയപരമായ ഒരു വെല്ലുവിളിയാക്കി മാറ്റുന്നതിനാണ് നിക്ഷിപ്ത താൽപര്യക്കാർ പരിശ്രമിക്കുന്നത്. കേരളത്തിലെ ഇടതുപക്ഷ മേധാവിത്വമാണ് സാമ്പത്തിക വളർച്ചയ്ക്ക് തട ം നിൽക്കുന്നതെന്ന് അവർ വാദിക്കുന്നു. ട്രേഡ് യൂണിയനുകളും സമരങ്ങളും ഉയർന്ന കൂലിയുമാണ് വ്യവസായ വളർച്ചയ്ക്ക് തട ം. രാഷ്ട്രീയ മുരടിപ്പിനു കാരണം ഭൂപരിഷ്കരണമാണ്. വിദ്യാഭ്യാസമാണ് തൊഴിലില്ലായ്മ സൃഷ്ടിക്കുന്നത്. സർക്കാരിന്റെ ധനകാര്യ പ്രതിസന്ധി സാമൂഹിക ക്ഷേമ ധൂർത്തിന്റെ ഫലമാണ്. ഇങ്ങനെ പോകുന്നു ഇവരുടെ വാദഗതികൾ. ഇവരുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഭാവി സാമ്പത്തിക വളർച്ചയെ പണയപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണ് കേരളം സാമ്പത്തിക നീതി കൈവരിച്ചത്. തൊഴിൽ കമ്പോളത്തെ സ്വന്തമാക്കാൻ, ട്രേഡു യൂണിയനുകളുടെ നിയന്ത്രണം, ഭൂവിനിയോഗ നിയന്ത്രണം ഇല്ലായ്മ ചെയ്യൽ, ഭൂപരധി ഇല്ലാതാക്കൽ, സ്വകാര്യവൽക്കരണം, ക്ഷേമച്ചെലവുകൾ വെട്ടിക്കുറക്കൽ തുടങ്ങിയവ കേരളത്തിന്റെ വികസനത്തെ സംബന്ധിച്ച് ഉരുത്തിരിഞ്ഞു വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വലതുപക്ഷ കാഴ്ചപ്പാടിന്റെ പ്രധാന ഘടകങ്ങളായി തീർന്നിരിക്കുന്നു.

സാമ്പത്തിക മാന്ദ്യം ജനങ്ങളുടെ ഐക്യത്തിനും പുരോഗമന പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ വളർച്ചയ്ക്കും പ്രതിബന്ധങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നു. ഉദാഹരണത്തിന്, അതിരൂക്ഷമായ തൊഴിലില്ലായ്മ എത്രയോ നാളുകളായി കേരളത്തിൽ നിലനിന്നു വരുന്ന ദളിതരുടെയും പിന്നോക്ക വിഭാഗക്കാരുടെയും സംവരണാനുകൂല്യങ്ങളെ ആഴത്തിലുള്ള വിഭാഗീയ ചേരിതിരിവുകൾ സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഒരു തർക്ക വിഷയമായി മാറ്റിയിരിക്കുന്നു. അതുപോലെ തന്നെ ഉത്പാദന ക്ഷമതയിലെ മാന്ദ്യം ചെറുകിട ഭൂവുടമസ്ഥരും കൂലി വർധന ആവശ്യപ്പെടുന്ന കർഷക തൊഴിലാളികളും തമ്മിൽ തർക്കങ്ങൾക്കും അകൽച്ചക്കും കാരണമായി തീർന്നിരിക്കുന്നു.

കേരളത്തിലെ ഉത്പാദന ബന്ധങ്ങളുടെ ഒരു പ്രത്യേകത ചെറുകിട ഉത്പാദന ഘടനകൾക്കുള്ള പ്രാമുഖ്യമാണ്. 80 ശതമാനം ഭൂവുടമകൾക്കും അര ഹെക്ടറിൽ താഴെ മാത്രമേ ഭൂമിയുള്ളു. ഇവരുടെ ശരാശരി കൃഷിയിടത്തിന്റെ വലിപ്പം 30 സെന്റേ വരികയുള്ളു. വ്യവസായ മേഖലയിൽ കുടിൽ വ്യവസായങ്ങൾ ക്ഷയിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. എന്നാൽ ഇതിനു പകരം ഫാക്ടറി തൊഴിലുകളെല്ലാം പെരുകി കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ രണ്ടിലും പെടാത്ത കൂലിവേലയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ചെറുകിട സ്ഥാപനങ്ങൾക്കാണ് കേരളത്തിന്റെ വ്യവസായ ഘടനയിൽ പ്രാമുഖ്യം ലഭിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. കാർഷിക മേഖലയിലും കെ. പുഷ്പാംഗദന്റെ പ്രബന്ധത്തിൽ വിവരിക്കുന്നതുപോലെ ചെറുകിട കൃഷിയിടങ്ങളിൽ പോലും കാർഷിക പണികളിൽ നല്ല പങ്കും കൂലിവേലയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് നടക്കുന്നത്. ഇതിനു കാരണം ചെറുകിട ഭൂവുടമസ്ഥന്മാർ തങ്ങളുടെ ചെറുതുണ്ടു ഭൂമിയുടെ വരുമാനം കൊണ്ട് ജീവിക്കാൻ കഴിയില്ലായെന്നതിനാൽ കാർഷികേതര മേഖലകളിൽ തൊഴിലെടുക്കാൻ പോകുന്നുവെന്നുള്ളതാണ്. നാട്ടിൻ പുറങ്ങളിലെ തൊഴിലുകാരിൽ 45 ശതമാനം പേരും കാർഷിക വൃത്തിയിലാണ് ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് എന്നത് ശ്രദ്ധേയമാണ്.

മുകളിൽ വിവരിച്ച ഉത്പാദന ബന്ധങ്ങളുടെ പ്രത്യേകത മൂലം കാർഷിക തൊഴിലാളികളുടെയും ചെറുകിട വ്യവസായ മേഖലയിലെ തൊഴിലാളികളുടെയും ഉശിരൻ ട്രേഡ് യൂണിയൻ പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ വളർച്ച പല പ്രദേശങ്ങളിലും ചെറുകിട ഉടമസ്ഥരെ ഇടതുപക്ഷ പ്രസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്ന് അകറ്റുന്നതിന് ഇടയാക്കുന്നു. 1977-ലെ തെരെഞ്ഞെടുപ്പിൽ ഇടതുപക്ഷത്തിന്റെ ശക്തി ദുർഗങ്ങളായും കരുതപ്പെട്ടിരുന്ന പാലക്കാട്ടും, ആലപ്പുഴയിലും ഉണ്ടായ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് തിരിച്ചടികൾ ഈ പ്രവണതയുടെ സൂചനകൂടിയായിരുന്നു. ഇവിടെ രണ്ടിടങ്ങളിലും അറുപതുകളുടെ ഉത്തരാർധത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട രാഷ്ട്രീയ ചലനം കർഷക തൊഴിലാളി പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ വളർച്ചയായിരുന്നു. ഭൂപരിഷ്കാരത്തിന്റെ ഫലമായി ഭൂമി സ്വന്തമായി കിട്ടിയ കൃഷിക്കാരിൽ പലരും ചേരിമാറുന്ന പ്രവണത ഇവിടങ്ങളിൽ വളരെ പ്രകടമായിരുന്നു.

ഉത്പന്ന വിലവർധനക്കായുള്ള മുദ്രാവാക്യം കർഷകതൊഴിലാളികളെയും കൃഷിക്കാരെയും യോജിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പരിശ്രമങ്ങളിൽ മുഖ്യമായി തീർന്നു. എന്നാൽ കേരളത്തിലെ വാണിജ്യ വിളകളുടെ വിലകൾ അന്തർദ്ദേശീയ കമ്പോളത്തിൽ നിശ്ചയിക്കപ്പെടുന്നവയാണ് എന്നതിനാൽ വില നിർണ്ണയത്തിൽ ഇടപെടുന്നതിന് ശക്തമായ പരിധികൾ ഉണ്ട്. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് ഉത്പാദന ക്ഷമതയുടെ പ്രശ്നം പ്രസക്തമായി തീരുന്നത്. കർഷക പ്രസ്ഥാനത്തെ ചരിത്രപരമായി അവലോകനം ചെയ്തു കൊണ്ടുള്ള എസ്. രാമചന്ദ്രൻ പിള്ളയുടെ പ്രബന്ധം കേരളത്തിലെ കാർഷിക പ്രശ്ന നിർവചനത്തിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒന്നായി ഉത്പാദനക്ഷമതയുടെ പ്രശ്നത്തെ വിലയിരുത്തി. ചെറുകിട ഉത്പാദനത്തിന്റെ വരുമാനത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം എന്തു വില ലഭിക്കുന്നു എന്നുള്ളതുപോലെ തന്നെ പ്രധാനമാണ് എത്രമാത്രം ഉദ്പാദിക്കപ്പെടുന്നു

വെന്നുള്ളതും. ഉത്പാദനക്ഷമത ഉയർത്തിക്കൊണ്ടു മാത്രമേ ദീർഘനാളിൽ കൂലി വർധനയ്ക്കായുള്ള ആവശ്യങ്ങളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്താനാവൂ. ടി.എൻ.കൃഷ്ണൻ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നതുപോലെ ഉത്പാദനക്ഷമതാ വർധന നിരക്കിനേക്കാൾ കൂടുതൽ വേഗത്തിൽ യഥാർത്ഥ കൂലി നിരക്കുയർന്നാൽ അത് തൊഴിൽ ലഭ്യതയെ പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കും. കേരളത്തിന്റെ പരമ്പരാഗത വ്യവസായങ്ങളെയും നല്ലൊരു വിഭാഗം കാർഷിക വിളകളെയും സംബന്ധിച്ച് ഇതാണ് സ്ഥിതിയെന്ന് ചില പണ്ഡിതന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. കൃഷിക്കാർ തൊഴിൽ സാധ്യത കുറഞ്ഞ വിളകളിലേക്ക് മാറുന്നു. അതല്ലെങ്കിൽ അവരുടെ ഭൂമി തരിശിടുന്നു. പരമ്പരാഗത വ്യവസായങ്ങളുടെ പ്രതികരണങ്ങൾ പ്യാരേലാൽ രാഘവന്റെ പ്രബന്ധത്തിൽ പരിശോധിക്കപ്പെടുകയുണ്ടായി. ഉത്പാദന വികേന്ദ്രീകരണം, യന്ത്രവൽക്കരണം മറ്റും സംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്കുള്ള കുടിയേറ്റം തുടങ്ങിയ പല മാറ്റങ്ങളും പരമ്പരാഗത വ്യവസായ തലമുറകളിൽ ദൃശ്യമാണ്. സഹകരണാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള പരമ്പരാഗത വ്യവസായ പുനഃസംഘടന പോലും വഴിമുട്ടി നിൽക്കുന്ന സ്ഥിതിയാണുള്ളത്.

കർഷക പ്രസ്ഥാനത്തെക്കുറിച്ചും ട്രേഡ് യൂണിയൻ പ്രസ്ഥാനത്തെ കുറിച്ചും നടന്ന പ്രത്യേക സമ്മേളനങ്ങൾ മുകളിൽ വിവരിച്ച പല പ്രവണതകളുടെയും പ്രായോഗിക വൈഷമ്യങ്ങളെ പുറത്തുകൊണ്ടു വന്നു. സമകാലീന വർഗ പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച പ്രബന്ധങ്ങളിൽ മുഴച്ചു നിന്നത് രണ്ടു പ്രശ്നങ്ങൾ ആയിരുന്നുവെന്ന് പറയാം. ഒന്ന്, പുത്തൻ സാമ്പത്തിക നയത്തിന്റെ പ്രത്യാഘാതങ്ങളും ഇവയ്ക്കെതിരെ ഏറ്റവും വിപുലമായ ബഹുജന ഐക്യം വളർത്തിയെടുക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയും. രണ്ട്, ഉത്പാദനക്ഷമതയുടെ മാന്ദ്യവും അതു തൊഴിൽ അവസരങ്ങളിലും വരുമാനത്തിലും ബഹുജന ഐക്യത്തിലും സൃഷ്ടിക്കുന്ന പ്രത്യാഘാതങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെടുന്ന പ്രശ്നങ്ങളും വർഗ്ഗ പ്രസ്ഥാനങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രബന്ധങ്ങൾ സമകാലീന പ്രശ്നങ്ങളിൽ ഒതുങ്ങി നിന്നില്ല. ഈ പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ ചരിത്രപരമായ വളർച്ചയും പരിശോധിക്കപ്പെട്ടു. ഈ ചരിത്രാന്വേഷണത്തിൽ പൊതുവെ പരാമർശ വിഷയമായ ഒരു കാര്യം കേരളത്തിലെ വർഗ പ്രസ്ഥാനങ്ങളും മറ്റു പൊതു സാമൂഹ്യ രാഷ്ട്രീയ ഒഴുക്കുകളും തമ്മിൽ, പ്രത്യേകിച്ച് ദേശീയ പ്രസ്ഥാനവുമായി, ഉണ്ടായിരുന്ന ബന്ധമാണ്. ഇതിന്റെ ഫലമായി സങ്കുചിതമായ സാമ്പത്തിക താല്പര്യങ്ങൾക്കപ്പുറം വിശാലമായ ജനകീയ പ്രതിബന്ധതയുടെ കാഴ്ചപ്പാടും കേരളത്തിലെ വർഗ സംഘടനകളുടെ ഒരു സ്വഭാവ വിശേഷമായിരുന്നു. ഇതു ആധുനിക കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹിക രാഷ്ട്രീയ വികാസനത്തിൽ വലിയ സ്വാധീനം ചെലുത്തിയിട്ടുമുണ്ട്.

ബഹുജനങ്ങൾ പ്രത്യക്ഷകക്ഷി രാഷ്ട്രീയ ബന്ധങ്ങളില്ലാതെ ഒട്ടേറെ സാംസ്കാരിക പ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്കും ഗ്രൂപ്പുകൾക്കും രൂപം നൽകുകയുണ്ടായി. ഇവയെ ചരിത്രപരമായി അപഗ്രഥിക്കുന്നതിന് ഒരു പ്രത്യേക സമ്മേളനം വിനിയോഗിക്കപ്പെട്ടു. ഈ പ്രസ്ഥാനങ്ങളിൽ, ഒരു പക്ഷേ ഏറ്റവും പഴക്കമേറിയതും സമ്പന്നവുമായ ഒന്നാണ് കേരളത്തിലെ ഗ്രന്ഥശാലാ പ്രസ്ഥാനം. കേരളത്തിലെ ലൈബ്രറികളെക്കുറിച്ച് ഒരു ഡസനോളം പ്രബന്ധങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു. ജനകീയ ശാസ്ത്ര പ്രസ്ഥാനമായ കേരള ശാസ്ത്രസാഹിത്യ പരിഷത്തിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളും പല പ്രബന്ധങ്ങൾക്കും വിഷയീഭവിച്ചു. സാക്ഷരത പ്രസ്ഥാനവും പ്രത്യേകം വിലയിരുത്തപ്പെട്ടു. കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന വിഷയങ്ങളുടെ പ്രത്യേകതകൾ കൊണ്ടുതന്നെ പരിഷത്തിന്റെയും മറ്റു പല നിലപാടുകളും വിവാദപരമായിട്ടുണ്ട്. അതോടൊപ്പം തന്നെ ഇവ ഏറ്റെടുത്തു നടത്തിയിട്ടുള്ള സാക്ഷരത, വിഭവ ഭൂപട നിർമ്മാണം, ഇന്ധനക്ഷമത കൂടിയ അടുപ്പിന്റെ വ്യാപനം, വിദ്യാഭ്യാസ പരീക്ഷണങ്ങൾ തുടങ്ങിയ ഒട്ടേറെ വികസന മുൻകൈകൾ പ്രാദേശികാടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉപയോഗശൂന്യമായി പോകുന്ന വിഭവ സാധ്യതകളെക്കുറിച്ചും ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെ ഉള്ള വികസനത്തിന് നമ്മുടെ സമൂഹത്തിന്റെ ജനാധിപത്യവൽക്കരണത്തിൽ വഹിക്കാനാകുന്ന പങ്കിനെക്കുറിച്ചും പുതിയൊരു അവബോധം നൽകുന്നതിന് സഹായകരമാണ്.

ബഹുജനബോധവും സമരങ്ങളാണ്, അത്യന്തിക വിശകലനത്തിൽ രാഷ്ട്രീയ മണ്ഡലത്തിലെ ഗതിവിഗതികൾ നിർണ്ണയിക്കുക. കേരളത്തിന്റെ ഇടതുപക്ഷ പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ ചരിത്രാനുഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള സിംപോസിയവും സമകാലീന രാഷ്ട്രീയത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രത്യേക സമ്മേളനവും ബന്ധത്തെക്കുറിച്ചാണ് വിരൽ ചൂണ്ടിയത്. കഴിഞ്ഞ രണ്ടു പതിറ്റാണ്ടായി കേരളത്തിന്റെ ഇടതുപക്ഷ പ്രസ്ഥാനം അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന വളർച്ചയിലുള്ള മുരടിപ്പ് പ്രത്യേക പരാമർശ വിഷയമാണ്. ഇടതുപക്ഷ സഖ്യത്തിന്റെ പിന്തുണ 1961-ൽ നേടിയ 40 ശതമാനത്തിനപ്പുറത്തേയ്ക്ക് ഏറെ ഉയർന്നിട്ടില്ല. ഇടതുപക്ഷ പാർട്ടികളും മതേതര പ്രതിപക്ഷ പാർട്ടികളും ഇടതുപക്ഷ മുന്നേറ്റത്തിന് 70-കളിൽ മുഖ്യ തട മായിരുന്നു. എന്നാൽ ഈ അവസ്ഥ ഇന്ന് ഇല്ലാതായിട്ടുണ്ട്. 80-കളോടെ ഇടതുപക്ഷ പാർട്ടികൾ, മതേതര പ്രതിപക്ഷ പാർട്ടികൾ, ഇടതുപക്ഷ ജനാധിപത്യമുന്നണിയുടെ കൊടിക്കീഴിൽ, തുടർച്ചയായി അണിനിരക്കുകയുണ്ടായി. കേരളത്തിലെ ഇടതുപക്ഷ പാർട്ടികളുടെ സമുന്നത നേതാക്കന്മാരായ ഇ.കെ. നായനാർ, വി.എസ്. അച്യുതാനന്ദൻ, ഇ. ബാലാനന്ദൻ, പി.കെ.വാസുദേവൻ നായർ, ബേബിജോൺ തുടങ്ങിയവർ ഈ ചർച്ചകളിൽ സജീവമായി പങ്കെടുക്കുകയുണ്ടായി. കേരളത്തിലെ മാറിയ വസ്തുനിഷ്ഠ സാഹചര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് ആഴത്തിലുള്ള വിലയിരുത്തൽ ആവശ്യമാണെന്ന് ചർച്ചയിൽ

അഭിപ്രായങ്ങൾ ഉയർന്നു വന്നു. താഴെ പറയുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ വിശേഷിച്ചും പരാമർശ വിഷയമാണ്. ഭൂപരിഷ്കരണത്തിന് ശേഷമുള്ള കേരളത്തിലെ കാർഷിക പ്രശ്നത്തിന്റെ സ്വഭാവം, ഗൾഫ് പണവരുമാനത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക സാങ്കേതിക പരിഹാരങ്ങൾ, വിദ്യാഭ്യാസ വ്യാപനത്തിന്റെ തൊഴിൽ മേഖലയിലെ സ്വാധീനങ്ങൾ, പുത്തൻ സാമ്പത്തിക നയങ്ങളുടെ പ്രാദേശിക ആഘാതം, ഇത്തരത്തിലുള്ള സമഗ്രമായ ഒരു പരിശോധനയിലൂടെ മാത്രമെ ഇടതുപക്ഷത്തിന്റെ കാര്യപരിപാടിയിൽ ആവശ്യമായ ഭേദഗതികൾ വരുത്താൻ പറ്റൂ.

അഞ്ച്
പുതിയ വികസന തന്ത്രം

ഇന്നു തുടരുന്ന വികസന നയങ്ങളെ വിമർശനപരമായി പരിശോധിക്കുന്നതിനും കാർഷിക വ്യാവസായിക പശ്ചാത്തല സൗകര്യ, പരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങളെ പഠിക്കുന്നതിനും രണ്ടു ഡസനോളം സമ്മേളനങ്ങൾ വിനിയോഗിക്കപ്പെട്ടു. ഇവിടെ നടന്ന ചർച്ചകളുടെ പൊതു ദിശകളെ വിവരിക്കുന്നതിനു മുൻപ് സംസ്ഥാന തലത്തിലുള്ള ബദൽ ആസൂത്രണത്തിന്റെ സാധ്യതകളെയും പരിമിതികളെയും കുറിച്ച് ചിലത് പറയേണ്ടതുണ്ട്. ഇന്ത്യാ യൂണിയനുള്ളിൽ ഇത്തരം എന്തെങ്കിലും ഒരു ബദൽ മാർഗ്ഗം നേടുന്നതിന് ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന് മാത്രമായി കഴിയുമോ? ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നതിന് കർശനമായ പരിമിതികൾ ഉണ്ടെന്ന് തുറന്നു സമ്മതിക്കട്ടെ. പ്രതിബന്ധങ്ങളിലും ചർച്ചകളിലും പലരും ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചതുപോലെ കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ പുതിയ സാമ്പത്തിക നയങ്ങൾ ഇന്നു നിലവിലുള്ള സാധ്യതകളെപ്പോലും പരിമിതിപ്പെടുത്തി ക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. എന്നാൽ ദേശീയ നയങ്ങൾ തിരുത്തപ്പെടുന്നതു വരെയും അല്ലെങ്കിൽ നമ്മുടെ സാമൂഹിക വ്യവസ്ഥയുടെ വിപ്ലവകരമായ പുനഃസംഘടന പൂർത്തിയാക്കുന്നതുവരെയും ഒന്നും ചെയ്യാൻ കഴിയില്ല എന്ന നിലപാടു സ്വീകരിക്കുന്നത് ആത്മഹത്യാപരമായിരിക്കും. മുതലാളിത്ത വികസനത്തിന്റെ സാധ്യതകൾ പരിപൂർണ്ണമായി ഇന്ത്യ പോലുള്ള രാജ്യത്തിന് നടന്നു കഴിഞ്ഞുവെന്ന നിഗമനത്തിലെത്തി ചേർന്നാൽ അതു ശരിയാവില്ല. അത്തരം സാധ്യതകൾ നിലനിൽക്കു ന്നിടത്തോളം കാലം വ്യവസ്ഥയ്ക്കുള്ളിൽ തന്നെ നീക്കുപോക്കുകൾക്കുള്ള സാധ്യത തുടരും. അവ ബോധപൂർവ്വം ഉപയോഗിച്ചേ പറ്റൂ. ഇത്തരം അന്വേഷത്തിനുള്ള പശ്ചാത്തലം ഇ.എം.എസ്. നമ്പൂതിരിപ്പാടിന്റെ ആമുഖ അവതരണം ഒരുക്കി. ഏഅന്തർദേശീയ-ദേശീയ ഘടനകൾ അടിച്ചേൽപ്പിക്കുന്ന പരിധിക്കുള്ളിൽ നിന്നുകൊണ്ട് ഇന്നു നമ്മുടെ സംസ്ഥാനം അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പല പ്രശ്നങ്ങൾക്കും പ്രായോഗിക പരിഹാരം കണ്ടെത്തേണ്ടതുണ്ട്. ഇന്നത്തെ സ്ഥിതിവിശേഷം തുടരാൻ അനുവദിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല. ഭൂതകാലത്തിന്റെ ജനാധിപത്യ പൈതൃകമോ ക്ഷേമ നേട്ടങ്ങളോ ബലികഴിക്കാതെ സാമ്പത്തിക വളർച്ച ത്വരിതഗതിയിൽ ആക്കുന്നതിന് എന്ത് നടപടികൾ സ്വീകരിക്കണമെന്നാലോചിച്ച് സംസ്ഥാനത്ത് ഒരു ആശയ സമന്വയം സൃഷ്ടിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.ഹ

വ്യവസായ വികസനത്തിന്റെ പൊതു പ്രശ്നങ്ങളെ കൈകാര്യം ചെയ്ത ഒരു സമ്മേളനത്തിനു പുറമെ വിവിധ വ്യവസായങ്ങളെ പ്രത്യേകം പരിശോധിച്ച മറ്റൊരു സമ്മേളനവും കൂടി കോൺഗ്ര ിൽ നടക്കുകയുണ്ടായി. കേരള സർക്കാരിന്റെ പുതിയ വ്യവസായ നയം പ്രത്യേക വിമർശന വിഷയമായി. വ്യവസായ വളർച്ചയ്ക്ക് മുഖ്യ തട ം സമരോൽസുക ട്രേഡ് യൂണിയൻ പ്രസ്ഥാനമാണെന്ന തെറ്റായ ധാരണയാണ് ഈ നയത്തിനു പിന്നിലുള്ളത്. പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളെ കാര്യക്ഷമമായി പുനഃസംഘടിപ്പിക്കുന്നതിനു പകരം അടച്ചു പൂട്ടലും സ്വകാര്യ വൽക്കരണവുമാണ് ഉത്തരമായി ഈ നയം കാണുന്നത്. ഇവിടത്തെ വ്യവസായ പ്രോത്സാഹന സംവിധാനങ്ങളുടെ കാര്യക്ഷമത ഉയർത്തുന്നതിനെക്കാൾ കൂടുതൽ ധനകാര്യ ഇളവുകൾ അനുവദിക്കുന്നതിനാണ് ശ്രദ്ധ പതിപ്പിക്കുന്നത്. തൊഴിൽ സമരവും ഉയർന്ന കൂലിയും വ്യവസായ വൽക്കരണവുമായുള്ള ബന്ധവും പല പ്രബന്ധങ്ങളും പരിശോധിക്കുകയുണ്ടായി. ചില ഭിന്നാഭിപ്രായങ്ങൾ പ്രകടിക്കപ്പെട്ടെങ്കിലും ചർച്ചകൾ മൊത്തത്തിൽ ആധുനിക വളർച്ചയ്ക്ക് പ്രതിബന്ധം കേരളത്തിലെ ഉയർന്ന കൂലിയാണ് എന്ന വാദം പാടെ തിരസ്കരിക്കുകയാണുണ്ടായത്. എസ്.മോഹൻ കുമാറിന്റെ അന്തർ-സംസ്ഥാന താരതമ്യം എഴുപതുകളുടെ മധ്യം മുതൽ-കേരളത്തിലെ വ്യവസായ ബന്ധങ്ങൾ ശ്രദ്ധേയമായി മെച്ചപ്പെടുകയുണ്ടായി എന്നു വിലയിരുത്തി. ഇത് ദേശീയ ശരാശരിയെക്കാൾ മെച്ചമാണ്. ഇടതുപക്ഷ ഭരണകാലങ്ങളിലേക്ക് വ്യവസായ വൽക്കരണം കൂടുതൽ ശക്തിപ്പെടുന്നത് എന്ന കെ.കെ. സുബ്രഹ്മണ്യത്തിന്റെ നിരീക്ഷണം നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ചുവല്ലോ. അദ്ദേഹം ഇതിനെ കേരളത്തിലെ വ്യവസായ വൽക്കരണത്തിലെ ഗതി ചക്രങ്ങൾ എന്നാണ് വിശേഷിപ്പിച്ചത്. എന്നാൽ ചർച്ചയിൽ ട്രേഡ് യൂണിയൻ ബാഹുല്യവും സങ്കുചിത മൽസരങ്ങളും സൃഷ്ടിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ എടുത്തു കാട്ടിയിരിക്കുന്നു. യാഥാർത്ഥ്യമെന്തുതന്നെയായാലും വ്യവസായികൾക്കിടയിൽ ഒരു ലേബർഫോബിയ നിലനിൽക്കുന്നതായി വി. നന്ദമോഹൻ ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. ബീനപിൽ-ന്റെയും മറ്റും പ്രബന്ധങ്ങൾ കേരളത്തിലെ വ്യവസായിക മാനേജ്മെന്റിന്റെ പിന്നോക്കാവസ്ഥയെ നിശിതമായി വിമർശിക്കുകയുണ്ടായി.

ഉരുത്തിരിഞ്ഞു വന്ന വ്യവസായവൽക്കരണ പരിപ്രേക്ഷ്യത്തിന്റെ മുഖ്യഘടകങ്ങൾ നിലവിലുള്ള പെ

ാതുമേഖലയുടെ നവീകരണവും പുനഃസംഘടനയും, സ്വകാര്യ മുതൽ മുടക്കിനെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന പ്രത്യേക നടപടികൾ, വ്യവസായ പ്രോത്സാഹന സംവിധാനത്തിന്റെ ഉടച്ചു വാർക്കൽ, ഉത്പാദനക്ഷമത ഉയർത്തൽ തുടങ്ങിയവയായിരുന്നുവെന്നു പറയാം. കേന്ദ്ര മൂലധന നിക്ഷേപം ഗണ്യമായി ഉയർത്തേണ്ടത് പരമപ്രധാനമാണ്. വ്യവസായ ബന്ധങ്ങളെ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിൽ മാനേജ്മെന്റിൽ തൊഴിലാളി പങ്കാളിത്തം നൽകുന്നതിലൂടെ കഴിയും. രഹസ്യ ബാലറ്റിലൂടെ ഒരു മിനിമം പിന്തുണ ലഭിക്കുന്ന യൂണിയനുകളെ മാത്രം അംഗീകരിക്കുന്നതു വഴി ട്രേഡ് യൂണിയൻ ബാഹുല്യം കുറയ്ക്കാനാവും. ചെറുകിട വ്യവസായ മേഖലയിൽ അസംസ്കൃത വിഭവങ്ങളുടെ കാര്യത്തിലോ തൊഴിൽ വൈദഗ്ധ്യത്തിന്റെ കാര്യത്തിലോ കേരളത്തിന് താരതമ്യേന നേട്ടമുള്ള മേഖലകളിൽ ആൻസറലൈസേഷൻ, വ്യവസായ പാർക്കുകൾ തുടങ്ങിയ സംഘടനാ സംവിധാനങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേക പ്രോത്സാഹനം നൽകേണ്ടതുണ്ട്. പരമ്പരാഗത വ്യവസായങ്ങളുടെ പടിപ ടിയായുള്ള ആധുനിക വൽക്കരണവും ഉത്പന്ന വൈവിധ്യവൽക്കരണവും പ്രധാനമാണ്. ഇവയുടെ അസംസ ്കൃത ഉൽപ്പന്ന കമ്പോളങ്ങളിൽ പലപ്പോഴായി നടത്തിയിട്ടുള്ള അഡ്ഹോക്ക് ഇടപെടലുകളെ മൊത്തത്തിൽ ഒരു പുനർവിലയിരുത്തലിന് വിധേയമാക്കേണ്ടതുണ്ട്. സാമൂഹിക നിയന്ത്രിതമായ ആധുനികവൽക്കരണം എന്നതായിരിക്കണം ഈ മേഖലയിലെ വികസന കാഴ്ചപ്പാട്.

പശ്ചാത്തല മേഖലയിലുള്ള രൂക്ഷമായ അസൗകര്യം വ്യവസായ വൽക്കരണത്തിന് കനത്ത പ്രതിബന്ധമായി തീർന്നിരിക്കുന്നുവെന്ന് കെ. വിജയൻ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു. ഇതിനുള്ള പ്രതിവിധികളെക്കുറിച്ച് രണ്ടു സമ്മേളന ങ്ങളിൽ ചർച്ച ചെയ്തു. ഗതാഗത ചേരുവയിലെ അസന്തുലിതാവസ്ഥയിലേക്ക് ഏതാണ്ട് ഏകകണ്ഠമായി തന്നെ വിരൽചൂണ്ടി. റയിൽവേ വികസനത്തിന്റെ അപര്യാപ്തതയും അതു പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള മർഗങ്ങളെ ളയും കുറിച്ചായിരുന്നു എം.എൻ.പ്രസാദ് വിശദീകരിച്ചത്. ജലഗതാഗത മാർഗ്ഗങ്ങൾക്ക് ഇനി വലിയ പങ്കു വഹിക്കാനാകും. പക്ഷേ, ഇതിന് ഇവയുടെ നവീകരണം കൂടിയേ തീരൂ. അന്തർദേശീയ കുടിയേറ്റവും ടൂറിസത്തിന്റെ വളർച്ചയും മൂലം വ്യോമ ഗതാഗത സൗകര്യങ്ങൾ വിപുലപ്പെടുത്തേണ്ടത് ആവശ്യതന്നെ. പക്ഷേ, മൂന്ന് അന്തർദേശീയ വിമാനത്താവളങ്ങൾ എന്ന സങ്കൽപ്പനം സാർവ്വത്രിക പരിഹാസത്തിന് വിധേയമായി ഇവയ്ക്കായി ഇന്നു നടക്കുന്ന യഞ്ജം വികലമായ മുൻഗണനാക്രമങ്ങളുടെ ഏറ്റവും നല്ല ഉദ ാഹരണമാണ് അനിൽകുമാറിന്റെ പ്രബന്ധം. കൊച്ചി തുറമുഖത്തിന്റെ മൊത്തം ഉത്പാദന ക്ഷമതകുറഞ്ഞു വരുന്നതിലേക്ക് ശ്രദ്ധ ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ട് തുറമുഖ നവീകരണത്തിന് അമാന്തിയ്ക്കും തോറും തിരിച്ചു വരാന ാവാത്തവിധം കൊച്ചി പിൻതള്ളപ്പെടുമെന്ന് ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു.

ഏറ്റവും നിർണ്ണായകമായ പശ്ചാത്തല സൗകര്യം ഊർജ്ജ ലഭ്യതയാണ്. എണ്ണയോ കൽക്കരിയോ സ്വന്തമായി ഇല്ലാത്ത കേരളത്തിന് തെർമ്മൽ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് വിറകിനെയും വൈദ്യുതിക്ക് ജല ശ്രോതിനെ യും ആശ്രയിക്കേണ്ടി വരുന്നു. കേരളത്തിന്റെ പ്രതിശീർഷ വൈദ്യുതി ഉപഭോഗം മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് വളരെ താഴ്ന്ന ഒന്നാണ്. വൈദ്യുതി കമ്മി ആവട്ടെ പ്രതിവിധിയില്ലാതെ ഒരു പതിറ്റാണ്ടായി വർദ്ധിച്ചു വരികയാണ്.നിലവിലുള്ള പദ്ധതികൾ അനന്തമായി നീളുന്നു. പുതിയ പദ്ധതികൾക്കാകട്ടെ അംഗീ കാരവും ലഭിക്കുന്നില്ല. രൂക്ഷമായ അഭിപ്രായ സംഘട്ടനങ്ങൾ ഉണ്ടായെങ്കിലും താഴെ പറയുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ പൂർണ്ണമായ അഭിപ്രായ ഐക്യം ഉളവായി.ഒന്ന്, കേരളത്തിലെ വൈദ്യുതി ഉത്പാദന ശേഷി അടിയന്തിരമായ ും ഗണ്യമായും ഉയർത്തേണ്ടതുണ്ട്. രണ്ട്, പുതിയ വൈദ്യുതി ഊർജ്ജ ശ്രോത ുകൾ തേടേണ്ടതുണ്ട്.മൂന്ന്, വിതരണ നഷ്ടം ഇനിയും കുറക്കാനാകും.ഡിമാന്റ് മാനേജ്മെന്റിന്റെ പ്രാധാന്യത്തിലേക്കും ചർച്ചകൾ വിരൽ ചൂണ്ടി. പരസ്ഥിതി സംരക്ഷണ ഉപാധികളോടെ പൂയംകുട്ടി പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും യോജിപ്പുണ്ടായി. എന്നാൽ ഈ ഉപാധികൾ പാലിക്കപ്പെടുന്നതിനുള്ള ഉറപ്പ് വേണമെന്ന ശക്തമായ അഭിപ്രായം ഉണ്ടായി. താപനിലയം സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് മുൻഗണന നൽകുന്നത് പ്രതിസന്ധിയെ എത്രയും പെട്ടെന്ന് ലഘൂകര ിക്കുന്നതിന് സഹായകരമായി ത്തീരുമെന്ന് ചിലർ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു. വിവിധ പദ്ധതികളുടെ കാലക്രമ മുൻഗണനയെക്കുറിച്ചും അഭിപ്രായ വ്യത്യാസങ്ങൾ പ്രകടമായിരുന്നു. എന്നാൽ പൊതുവെ പറഞ്ഞാൽ ഈ സമ്മേളനത്തിലെ ചർച്ചകളുടെ പ്രത്യേകത,അഭിപ്രായ വ്യത്യാസങ്ങൾ പലതും ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടും ഊർജ്ജ ക്ഷാമം പരിഹരിക്കുന്നതിന് പ്രായോഗികമായ ഒരു കർമ്മ പരിപാടിയിലേക്ക് നീങ്ങുന്നതിൽ പ്രകടമായ താൽപര്യമായിരുന്നു.

കാർഷിക വികസന തന്ത്രത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ചർച്ചകൾ സമീപകാലത്ത് കാർഷിക വളർച്ചയിൽ പ്രകടമായ ഉന്മേഷത്തേയും അതേസമയം കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ പുതിയ നയങ്ങളിൽ നിന്ന് ഉളവാകുന്ന ഭിതിയേയും പ്ര തിഫലിപ്പിച്ചു. ചിരകാല വിളകൾക്ക് പ്രാമുഖ്യമുള്ള കേരളം പോലുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനത്ത് കാർഷിക ഘടനാ പരിഷ്കാരം നീണ്ട വേദനാ ജനകമായ ഒരനുഭമായി തീരാമെന്ന് ചൂണ്ടിക്കാണിക്കപ്പെട്ടു. കൃഷി ഭൂമിയുടെ വിസ്തൃതി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള സാധ്യതകൾ കേരളത്തിൽ ഏതാണ്ട് അടഞ്ഞ് കഴിഞ്ഞതിനാൽ കാർ ഷിക വികസനത്തിന്റെ മാർഗ്ഗം ഉത്പാദന ക്ഷമതയിൽ ഊന്നിയുള്ളതാണ്. പ്രത്യേക വിളകളെ അടിസ്ഥാന മാക്കിയുള്ള പരിശോധന ഇതിനുള്ള സാധ്യകളിലേക്ക് വിരൽ ചൂണ്ടുന്നു. നാളീകേരത്തിന്റെ ഉത്പാദനക്ഷമത

ഉയർത്തുന്ന പ്രാധാന്യത്തെയാണ് ഡോ. കെ.എൻ.രാജ് ഊന്നിയത്. ഇതിനാവട്ടെ കനാൽ ജലസേചനത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയതും നെൽകൃഷിയെ മാത്രം ലക്ഷ്യമിട്ടുകൊണ്ടുള്ളതു മായ ഇന്നത്തെ വൻകിട ജലസേചന സംവിധാനമാകെ ഒരു പുനരവലോകനത്തിന് വിധേയമാക്കേണ്ടതുണ്ട്. പ്രദേശിക സ്ഥലജല മാനേജ്മെന്റ് ഇന്ന് പാടെ അവഗണിക്കപ്പെടുന്നു എന്ന വസ്തുതയിലേക്ക് ജനവിഭവങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച സമ്മേളനത്തിൽ ഇ.ജെ.ജെയിംസും, കെ.ഡി. നമ്പൂതിരിപ്പാടും മറ്റും അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

കേരളത്തിലെ ഭൂപ്രകൃതിയും വിഭവ വിതരണത്തിലെ വൈവിധ്യവും സംസ്ഥാനത്തെ ഒട്ടേറെ ചെറു പാരിസ്ഥിതികനീർമറി പ്രദേശങ്ങളായി വിഭജിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്ന് കെ.എൻ.ശ്യാമാസുന്ദരൻ നായർ സമർത്ഥിച്ചു. ആയതിനാൽ പ്രാദേശിക ആസൂത്രണവും ഇടപെടലും കാർഷിക വികസനത്തിന് നിർണ്ണായകമായ പങ്കു വഹിക്കാൻ കഴിയും. മണ്ണൊലിപ്പ് നീർവാർച്ച ജലസേചനം ഇവയെല്ലാം കണക്കിലെടുത്തു കൊണ്ടുള്ള സമഗ്ര മായ പ്രാദേശിക സ്ഥലജല മാനേജ്മെന്റ് പദ്ധതികളാണ് ഇന്ന് ആവശ്യമെന്ന് എം.പി.പരമേശ്വരൻ ശക്തിയായി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. ഡാർളി ജോസഫ് ആവട്ടെ കേരളത്തിലെ ഇടകലർന്ന വിളകളും, ത്രിതല കൃഷിയും അടങ്ങുന്ന പരമ്പരാഗത പുരയിട കൃഷി സമ്പ്രദായത്തെ ആസൂത്രകരും വിദഗ്ദൻമാരും അവഗണിച്ചതുമൂലം വന്നു ചേർന്ന വൈകല്യങ്ങളിലേക്ക് വിരൽ ചൂണ്ടി. കാർഷിക സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ സംബന്ധിച്ച് രണ്ട് സമ്മേളനങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇവിടെ നടന്ന ചർച്ചകൾ ശാസ്ത്രീയ ഗവേഷണ ഫലങ്ങൾ കൃഷിക്കാരിലേക്ക് എത്തിക്കുന്നതിനുള്ള അപര്യാപ്തതകളെ വെളിവാക്കി.

കേരളത്തിലെ സമകാലീന കാർഷിക ഘടനയും അത് ഉല്പാദന ക്ഷമതയിൽ സൃഷ്ടിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങളുമായിരുന്നു ഗൗരവമായ ശ്രദ്ധയ്ക്ക് വിഷയീഭവിച്ച മറ്റൊരു പ്രശ്നം. കൃഷിക്കാർക്ക് ബഹുമുഖ വരുമാന മാർഗ്ഗങ്ങളുള്ളത് കൃഷിയിൽ നിന്നുള്ള വരുമാനം പരമാവധി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നിർബന്ധം കുറയ്ക്കുന്നു. മാത്രമല്ല പ്രതികൂലമായ സാഹചര്യങ്ങളിൽ തൊഴിൽ സാന്ദ്രമായ കൃഷികളിൽ നിന്ന് പിൻ വലിയുന്നതിന് ഇത് പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. ഈ സാഹചര്യങ്ങളെ നേരിടുന്നതിന് പുതിയ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് രൂപം നൽകേണ്ടതുണ്ട്. രണ്ടു കാര്യങ്ങളെക്കറിച്ച് അഭിപ്രായ സമന്വയം ആവശ്യമായി തീർന്നിരിക്കുന്നു. ഒന്നാമത്തേത് കേരളത്തിൽ ഇന്ന് വ്യാപകമായി കൊണ്ടിരിക്കുന്ന അനൗപചാരികമായ പാട്ട സമ്പ്രദായത്തോട് എന്ത് നിലപാട് എടുക്കണമെന്നതാണ്. രണ്ടാമത്തേത് ഗ്രൂപ്പ് ഫാമിംഗ് സംബന്ധിച്ച് നടന്ന പരീക്ഷണത്തെ എങ്ങനെ ഭാവിയിൽ മുന്നോട്ട് കൊണ്ടു പോകണം എന്നത് സംബന്ധിച്ചുള്ളതാണ്. ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥതയിൽ മാറ്റം വരുത്താതെ ഒരു പ്രദേശത്തെ കൃഷിക്കാരുടെ സംഘം ഒരുമിച്ച് കാർഷിക തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കുകയും കൃഷിപ്പണികൾ ചെയ്യിക്കുകയും വിപണം നടത്തുകയും ചെയ്യുന്നതിലൂടെ തുണ്ടുവൽക്കരണത്തിന്റെ ദൂഷ്യങ്ങൾ ഒഴിവാക്കി ശാസ്ത്രീയ കൃഷിയുടെ നേട്ടങ്ങൾ കൊയ്യുന്നതിനുള്ള ഒരു പരീക്ഷണമായിരുന്നുവല്ലോ ഗ്രൂപ്പ് ഫാമിംഗ്. ഒട്ടേറെ പ്രതീക്ഷകൾക്ക് ഇട നൽകിയെങ്കിലും ഇന്ന് ഈ കാർഷിക പരിഷ്കാരം മുരടിച്ച് നിൽക്കുകയാണ്. കർഷക തൊഴിലാളി സംഘടനകളുടെ വേണ്ടത്ര പങ്കാളിത്തമില്ലായ്മ പുതിയ വലതു മുന്നണി ഗവൺമെന്റിന്റെ താല്പര്യമില്ലായ്മ പ്രാദേശിക ആസൂത്രണത്തിനും ശാസ്ത്രീയ സ്ഥലജല മാനേജ്മെന്റിനും അർഹമായ പ്രാധാന്യം നൽകാതിരുന്നത് തുടങ്ങിയവയെല്ലാം ഈ മുരടിപ്പിന് കാരണമായിട്ടുണ്ടെന്ന് വിലയിരുത്തപ്പെട്ടു.

ശാസ്ത്രവും സാങ്കേതികവിദ്യാ വികസനവും തമ്മിലുള്ള പരസ്പര ബന്ധമായിരുന്നു ഒരു ഉദ്ഘാടന സിമ്പോസിയത്തിലെ പ്രതിപാദ്യ വിഷയം. ശാസ്ത്രവും സാങ്കേതിക വിദ്യാ വികസനവും തമ്മിലുള്ള പരസ്പര ബന്ധമായിരുന്നു ഒരു ഉദ്ഘാടന സിമ്പോസിയത്തിലെ പ്രതിപാദ്യ വിഷയം. കേരളത്തിന്റെ വ്യവസായ മേഖലയുടെ സാങ്കേതിക നവീകരണത്തിന് പ്രത്യേക പ്രാധാന്യം ചർച്ചകളിൽ ലഭിച്ചു. ഇന്നത്തെ ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക ഗവേഷണ പരിപാടികളിലെ പല ദുർബല കണ്ണികളിലേക്കും ചർച്ചകൾ വിരൽചൂണ്ടുകയുണ്ടണ്ടായി.എം.വിജയനും പി കെ അയ്യങ്കാരും ഉന്നത ഗവേഷണത്തിന്റെ മികവിനെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന അന്തരീക്ഷം കേരളത്തിൽ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയുടെ ഗുണനിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന്റെ പ്രാധാന്യം പ്രത്യേകം എടുത്തുപറഞ്ഞു.

വികസനതന്ത്രങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ചർച്ചകളുടെ ഒരു ഗുണകരമായവശം പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങളെകുറിച്ച് പ്രകടമായ പുതിയ അവബോധമായിരുന്നു. വികസനം വേണോ പ്രകൃതി സംരക്ഷണം വേണോ എന്നതരത്തിലുള്ള ബാലിശമായ ചോദ്യങ്ങൾ ചർച്ചകൾക്കന്യമായിരുന്നു.സാമ്പത്തിക വളർച്ചയെ സ്ഥായിയാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി എപ്രകാരം പാരിസ്ഥിതിക താത്പര്യങ്ങളെ വികസന തന്ത്രത്തിൽ ഉദ്ഗ്രഥിതമാക്കിതീർക്കണം എന്നതായിരുന്നു പൊതുവേ പ്രകടമായ സമീപനം. പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളെയും പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങളെയും കുറിച്ചുള്ള രണ്ട് സമ്മേളനങ്ങളിൽ കേരളത്തിലെ ജനിതക വിഭവങ്ങളുടെ പ്രധാന്യത്തെക്കുറിച്ച് പി.കെ.കെ നായരുടെയും, പി എൻ രവീന്ദ്രന്റെയും ശ്രദ്ധേയമായ പ്രബന്ധങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. വിഭവ വിനിയോഗത്തിലെ പല വൈകല്യങ്ങളെയും കറിച്ച് പ്രബന്ധങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടു.വനനശീകരണം,വയൽഭൂമി

നികത്തൽ,മണൽവാറ്റൽ,വ്യവസായ മലിനീകരണം,നഗര മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജനം,തുടങ്ങിയ പ്രശ്നങ്ങളെകുറിച്ചുമാത്രമല്ല ഇവയുടെ ജനകീയവും ശാസ്ത്രീയവുമായ പരിഹാരങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള പ്രവർത്തന പ്രക്ഷോഭ അനുഭവങ്ങളെകുറിച്ചും പ്രബന്ധങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടു.ജീരകപ്പാറ സമരവും അതിൽവന സമീപ പ്രദേശങ്ങളിലെ ജനങ്ങൾവഹിച്ച പങ്കും കേരളത്തിലെ പാരിസ്ഥിതിക പ്രസ്ഥാന ചരിത്രത്തിൽ ഒരു വഴിത്തിരിവാണെന്ന് പലരും അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

ആറ്

ആരോഗ്യവും വിദ്യാഭ്യാസവും

ആരോഗ്യ വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലകളെകുറിച്ച് നടന്ന സമ്മേളനങ്ങളിൽ പൊതുവേ പ്രകടമായ ഒരു വികാരം ഈ മേഖലകളിൽ കൈവരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞ നേട്ടങ്ങൾ പ്രത്യേകിച്ച് ബഹുജന വിദ്യാഭ്യാസത്തിലും ബഹുജന ആരോഗ്യ പരിരക്ഷയിലും ഉണ്ടായ നേട്ടങ്ങൾക്ക് തിരിച്ചടി ഏറ്റുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു എന്നുള്ളതാണ്. സാമൂഹ്യനീതിയുടെയും ജനസാമാന്യത്തിന് മൊത്തത്തിൽ മെച്ചപ്പെട്ട വിദ്യാഭ്യാസ സൗകര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിന്റെയും താൽപ്പര്യങ്ങൾ ആവഗണിച്ചുകൊണ്ടുള്ള സ്വകാര്യവത്ക്കരണ നയമാണ് ഇന്ന് അധികൃതർ അംഗീകരിച്ചുവരുന്നത്. ആരോഗ്യമേഖലയിലാണെങ്കിൽ ശുചീകരണം,പോഷകാഹാരം തുടങ്ങിയ ഘടകങ്ങളിൽ ഊന്നിക്കൊണ്ടുള്ള സമഗ്രമായ പ്രതിരോധ തന്ത്രത്തിൽ നിന്ന് വ്യക്തിനിഷ്ടവും വളരെ ചലവേറിയതുമായ ചികിത്സാ സമ്പ്രദായത്തിലേക്കുള്ള നീക്കം വളരെ പ്രകടമാണ്. ആരോഗ്യ മേഖലയിലുള്ള ഈ പുതിയ അശാസ്ത്രീയ പ്രവണതകളെക്കുറിച്ച് അന്തിയയെപ്പോലുള്ള പണ്ഡിതർ അസ്വസ്ഥത പ്രകടിപ്പിച്ചു. അനാരോഗ്യകരവും അശാസ്ത്രീയവും ജനവിരുദ്ധവുമായ പുതിയ പ്രവണതകളെ എതിർക്കപ്പെടേണ്ടതാണ് എന്നഭിപ്രായപ്പെട്ടപ്പോൾ തന്നെ ഇന്നത്തെ സ്ഥിതിവിശേഷത്തിന്റെ പോരായ്മകളെക്കുറിച്ച് ചർച്ചകൾ വിരൽചൂണ്ടി. ഒന്ന്,അടിസ്ഥാന വിദ്യാഭ്യാസ ആരോഗ്യ സൗകര്യങ്ങൾ ഇന്നും എത്തിച്ചേരാത്ത പലവിഭാഗങ്ങളും കേരളത്തിലുണ്ട്. രണ്ട്, ആരോഗ്യ വിദ്യാഭ്യാസ സംവിധാനങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം ഒട്ടേറെ മെച്ചപ്പെടാനുണ്ട്. മൂന്ന്, മാറിവരുന്ന ആവശ്യങ്ങൾക്കനുസൃതമായി വിദ്യാഭ്യാസ ആരോഗ്യ സംവിധാനങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തേണ്ടതും വൈവിദ്ധ്യവത്ക്കരിക്കേണ്ടതും ആവശ്യമാണ്.

ദേശീയ പ്രാദേശിക ആവശ്യങ്ങളെ കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ടുള്ള മനുഷ്യ വിഭവശക്തി ആസൂത്രണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിദ്യാഭ്യാസത്തെ പുന:സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടണ്ടതുണ്ട്.ഇത്തരം ഒരാസൂത്രണം സൂക്ഷ്മമായി നടത്തുന്നതിന് പ്രായോഗികമായ വൈഷമ്യങ്ങൾ ഒട്ടനവധിയാണ്. എന്നാൽ ഒരു പൊതു അവലോകനം തന്നെ ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഉള്ളടക്കത്തിലും പൊതുഘടനയിലുമുള്ള അടിസ്ഥാന വൈകല്യങ്ങളിൽ വിരൽ ചൂണ്ടാൻ പര്യാപ്തമാകുന്നു. വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഉള്ളടക്കം തൊഴിൽ ആഭിമുഖ്യം സൃഷ്ടിക്കാൻ ഉതകുന്നതല്ല. സാമാന്യ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് കോളേജ് തലത്തിൽ പോലും നൽകുന്ന ഊന്നൽ യാതൊരു തൊഴിൽ പരിശീലനവും വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് നൽകുന്നില്ല. സ്ക്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിലെ പൊതുസംവിധാനങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് ഒരു ജനകീയ യജ്ഞം തന്നെ വേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിൽ പൊതു ആർട്സ് & സയൻസ് കോളേജുകൾ ആവശ്യത്തിലധികമുണ്ട്. അവയിൽ പലതിനെയും എങ്ങനെ തൊഴിലധിഷ്ഠിതമാക്കാംഎന്നതിനെക്കുറിച്ച് ആലോചിക്കുന്നതിനോടൊപ്പം തന്നെ സാങ്കേതിക പരിശീലനത്തിനായുള്ള സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഡിപ്ലോമാ സൗകര്യങ്ങൾ പലമടങ്ങ് വിപുലമാക്കുന്നു. സാർവ്വത്രികമായ ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസം ഒരു ലക്ഷ്യമല്ല. പക്ഷെ, അതിലേക്കുള്ള പ്രവേശനം മെറിറ്റ് അടിസ്ഥാനത്തിലാക്കേണ്ടതുണ്ട്.

വിദ്യാഭ്യാസ ഗുണനിലവാരം ഉയർത്തുന്നതിനുവേണ്ടിയിട്ട് അദ്ധ്യാപകരുടെയും രക്ഷാകർതൃ സംഘടനകളുടെയും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും പരിഷത്ത് പോലുള്ള ജനകീയ ശാസ്ത്ര സംഘടനകളുടെയും ആഭിമുഖ്യത്തിൽ കേരളത്തിൽ നടന്ന ഒട്ടേറെ പരീക്ഷണങ്ങളെ വിലയിരുത്തുന്ന പ്രബന്ധങ്ങൾ വിദ്യാഭ്യാസ സമ്മേളനങ്ങളിൽ അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. ഏറ്റവും കൂടുതൽ ചർച്ച ചെയ്യപ്പട്ട ഒരു പരീകഷണം School Complex കളായിരുന്നു. ഈ അനുഭവത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി സ്ക്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ നിലവാരം ഉയർത്തുന്നതിന് അഖില കേരള അടിസ്ഥാനത്തിൽ പുതിയൊരു ജനകീയ പ്രസ്ഥാനം കെട്ടിപ്പടുക്കുന്ന സാദ്ധ്യതകളിലേക്ക് ചർച്ചകൾ വിരൽ ചൂണ്ടി. അനൗപചാരിക വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ ഗ്രന്ഥശാലകൾ ഒരുകാലത്ത് വഹിച്ചിരുന്ന പങ്ക് വീണ്ടെടുക്കുന്നതിനെകുറിച്ചും ചർച്ചകൾ നടന്നു.

വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയെക്കാൾ ഭയാനകമായ വേഗതയിലാണ് ആരോഗ്യ മേഖലയുടെ വാണിജ്യവത്ക്കരണം കേരളത്തിൽ സംഭവിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. കേരളത്തിലെ ജനങ്ങളുടെ ആരോഗ്യ അവബോധത്തെയും ഉയർന്ന പ്രതിശീർഷ ആരോഗ്യ ചെലവിനെയും ചൂഷണം ചെയ്ത് ലാഭം ഉണ്ടാക്കുന്നതിനുള്ള നിക്ഷിപ്ത താത്പര്യങ്ങളുടെ വിഹാരകേന്ദ്രമായിതീർന്നിട്ടുണ്ട് ആരോഗ്യമേഖല. ആരോഗ്യചെലവ് ദുർവഹമായി

ഉയർന്നിരിക്കുന്നു.അലോപ്പതിക്കുമാത്രമല്ല ആയുർവ്വേദത്തിനും ഈ പ്രവണതകൾ ബാധകമാണ്. ആയ ുർവ്വേദത്തിന് കേരളത്തിൽ ഇന്നുള്ള സ്വാധീനവും കേരളത്തിലെ ആരോഗ്യ നിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിൽ അതുവഹിച്ച പങ്കും പ്രത്യേകം പരാമർശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിനനുയോജ്യമായ പുതിയൊരു ആരോഗ്യ നയത്തിന്റെ രൂപരേഖ ഡോ: ബി. ഇക്ബാൽ അവതരിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഗുണനിലവാരം ഉയർത്തുന്നതിനാണ് നാം ഇനിമേൽ ഊന്നേണ്ടത്. പുതിയ ആരോഗ്യനയം പൊതുമേഖലയ ുടെ പങ്കിനെ കൃത്യമായി നിർവ്വഹിക്കുകയും കുടുംബക്ഷേമ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് പുനർദിശാനിർണ്ണയം ന ടത്തുകയും വേണം. സർക്കാർ വകയിരുത്തലിനു പുറത്ത് ധനാഗമ മാർഗ്ഗങ്ങൾ തേസ്ഥസ്ഥടേണ്ടതുണ്ട്. മെഡിക്കൽ വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ Para medical -പരിശീലനത്തിന് കൂടുതൽ ഊന്നൽ വേണം.എല്ലാത്തിന ുമുപരി വിദ്യാഭ്യാസകാര്യത്തിലെന്നപോലെ ആരോഗ്യമേഖലയിലും വികേന്ദ്രീകരണം വളരെ പ്രധാന്യം അർഹിക്കുന്ന ഒരു പരിഷ്ക്കാരമാകണം.വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലല്ലാതെ കേരളത്തിലെ പൊതു വിദ്യാഭ്യാസത്തെയും ആരോഗ്യ സംവിധാനത്തെയും ഇനി മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോവാനാവില്ലെന്ന കാര്യത്തിൽ ഏതാണ്ട് എല്ലാവരും ഏകാഭിപ്രായക്കാരായിരുന്നു.

ഏഴ്

വികേന്ദ്രീകരണം

ഭരണത്തിലും വികസന പ്രവർത്തനത്തിലും അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ പ്രാധാന്യത്തെക്കുറ ിച്ച് കോൺഗ്ര ിൽ ഏതാണ്ട് എല്ലാവരും ഏകാഭിപ്രായക്കാരായിരുന്നു.വികസന പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള സമ്മേളനങ്ങളിൽ ഓരോന്നിലും പുതിയ വികസന തന്ത്രം നടപ്പാക്കുന്നതിന് ഒരു മുൻ ഉപാധിയായി അധികാര വികേന്ദ്രീകരണം ചൂണ്ടിക്കാണിക്കപ്പെട്ടു.അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിനായി സംസ്ഥാനത്തു നടന്നിട്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളെ അവലോകനം ചെയ്യുവാനും ഒരു പ്രത്യേക സമ്മേളനം ഉണ്ടായിരുന്നു.മറ്റു പലകാര്യങ്ങള ിലും മുന്നിലെന്ന് അഭിമാനിക്കാവുന്ന കേരളം മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് ഇക്കാര്യത്തിൽ വളരെ പ ിന്നിലാണെന്ന് ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു. കർണ്ണാടകവും കേരളവും തമ്മിലുള്ള ജോസ് റാഫേലിന്റെ താരതമ്യ പ ഠനം ശ്രദ്ധേയമായിരുന്നു.

കേരളത്തിലെ അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ ചരിത്രം പരാജയപ്പെട്ട പരിശ്രമങ്ങളുടെ ഒരു നീണ്ട പട്ടികയാണെന്ന് പറയാം. 1957-59 കാലത്തെ ഭരണ പരിഷ്ക്കാര കമ്മറ്റിയുടെ നിർദ്ദേശങ്ങളാണ് തുടക്കം. സംസ്ഥാന സർക്കാരിനെ കേന്ദ്രം പിരിച്ചുവിട്ടതിലാൽ ഇവ നടപ്പായില്ല. 1967ലും 1979 ലും1980 ലും ഈ ദിശയ ിലേക്കുള്ള ചില പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നുവെങ്കിലും 1990 ൽ ആണ് ഇവ ഫലപ്രദമായത്. ജില്ലാകൗൺസിൽ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടു. 18 ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റുകളിലായി 143 വിഷയങ്ങൾ ജില്ലാകൗൺസിലിനായി നീക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടുതൽ അധികാരങ്ങൾ കൈമാറുന്നത് സംബന്ധിച്ച് ഒരു പ്രത്യേക ഉന്നതതല കമ്മറ്റിയും മതിയായ പ ണം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് സംസ്ഥാന ഫിനാൻസ് കമ്മീഷനും നിയമിക്കപ്പെട്ടു.എന്നാൽ 1991 ൽ ഉണ്ടായ ഭരണ മാറ്റം ജില്ലാ കൗൺസിലുകളെ നാമാവശേഷമാക്കി.അവയുടെ അധികാരങ്ങൾ ഒന്നൊന്നായി നാമാ വശേഷമാക്കി.

എന്നിട്ടുപോലും നാനാവിധ പരിമിതിക്കുള്ളിൽ നിന്നുകൊണ്ട് കേരളത്തിലെ ജില്ലാകൗൺസിലുകൾ വിദ്യാഭ്യാസം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും വിഭവ ഭൂപട നിർമ്മാണത്തിനും ജലസേചന വികസനത്തിനും മറ്റും ജനകീയ പങ്കാളിത്തത്തോടെ നടപ്പാക്കിയ പഴുതുകളെ റ്റി.കെ.ബാലൻ അവലോകനം ചെയ്യുകയുണ്ടായി. വികേന്ദ്രീകൃത അടിസ്ഥാനത്തിൽ ജനകീയ പങ്കാളിത്തത്തോടെയുള്ള വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ വമ്പിച്ച സാദ്ധ്യതകളിലേക്ക് ഇതു വിരൽ ചൂണ്ടുന്നുണ്ട്.വിവിധ മേഖലകളിൽ വികസനത്തെ ത്വരിതപ്പെടുത്തുന്നതിന ായി കേരളത്തിൽ നടന്നിട്ടുള്ള പല ജനകീയ പരീക്ഷണങ്ങളെകുറിച്ചും പ്രബന്ധങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. ഇതിലേറ്റവും ശ്രദ്ധേയമായത് കല്ല്യാശ്ശേരിയിലെ പഞ്ചായത്ത് ആസൂത്രണത്തിനായുള്ള പരീക്ഷണമാണ്. ഈക ാലഘട്ടത്തിൽ ശാസ്ത്രജ്ഞൻമാരുടെ ലോകത്തിൽ വിപുലമായ ജന പങ്കാളിത്തത്തോടെ പഞ്ചായത്തിലെ വിഭവങ്ങളെകുറിച്ച് വിശദമായ വിവരങ്ങൾ ഭൂപടങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ശേഖരിച്ചു.സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക കാര്യങ്ങളെയും കുറിച്ച് സർവ്വേ നടത്തി. ഈ വിവരശേഖരണ പ്രക്രിയയെ തന്നെ ജന പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവ രുത്തുന്നതിലൂടെ ഒരു പുതിയ അവബോധം ജനങ്ങളിൽ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് സാധ്യമായി വികസനാസൂത്ര ണത്തിനു കെൽപ്പുള്ള ഒരു സംഘത്തെ പഞ്ചായത്തിനുള്ളിൽതന്നെ കരുപിടിപ്പിക്കുന്നതിനാണ് ശ്രമിച്ചത്. ഇവരുടെ മുൻകൈയ്യോടെ ശേഖരിച്ച വിവരങ്ങൾ അടിസ്ഥാനമാക്കി സമഗ്രമായ ഒരു ഗ്രാമീണ പദ്ധതിക്ക് കല്ല്യാശ്ശേരിയിൽ രൂപം നൽകി.എന്നുമാത്രമല്ല ചില സ്ക്കീമുകളെങ്കിലും നടപ്പാക്കാനും തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങളിലെല്ലാം കല്ല്യാശ്ശേരി പഞ്ചായത്തുസമിതി വഹിച്ച പങ്ക് പ്രത്യേകം പരാമർശ വിഷയമായി പല പ്രബന്ധങ്ങളിലും വിരൽ ചൂണ്ടുകയുണ്ടായി.

73, 74 ഭരണഘടനാ ഭേദഗതികളും അവയെതുടർന്നുണ്ടായ മറ്റുനിയമനിർമ്മാണങ്ങളും വികേന്ദ്രീകരണ പരിഷ്ക്കാരത്തെ വീണ്ടും അജൻഡയിൽ കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നു. ഈ നിയമങ്ങൾ വിമർശനപരമായി പരിശോധിക്കപ്പെട്ടു. മൂന്ന് അടിസ്ഥാന വിമർശനങ്ങളാണ് ഭരണഘടനാ ഭേദഗതിയെക്കുറിച്ചുണ്ടണ്ടായത്.ഒന്നാമതായി കേന്ദ്ര സംസ്ഥാന ബന്ധങ്ങളുടെ പു:സംഘടന പരിഗണിക്കാൻ തയ്യാറല്ല. രണ്ടാമതായി കേരളം പോലുള്ള സംസ്ഥാനങ്ങളിലും മൂന്ന് തട്ടുകൾ അനാവശ്യമായി നിർബന്ധിതമാക്കിയിരിക്കുന്നു. മൂന്നാമതായി പട്ടണങ്ങളെയും ഗ്രാമങ്ങളെയും വെള്ളംകയറാത്ത അറകളായിതിരിക്കുക വഴി ജില്ലാതല സർക്കാർ എന്ന സമഗ്രമായ കാഴ്ചപ്പാട് അസാദ്ധ്യമാക്കി തീർത്തിരിക്കുന്നു. കേരളത്തിലെ നിയമമാവട്ടെ കേന്ദ്ര മൂല നിയമത്തിന്റെ അന്ത:സത്തക്കുപോലും വിരുദ്ധമാണ്. ഇത് സംബന്ധിച്ച് താഴെനിന്നുണ്ടായ എല്ലാനിർദ്ദേശങ്ങളെയും സർക്കാർ അവഗണിക്കുകയാണുണ്ടായത് എന്ന് ഡോ.കെ.എൻ രാജിനെപ്പോലുള്ളവർ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു. രാഷ്ട്രീയ ഇച്ഛയില്ലായ്മ, ഐക്യമുന്നി പ്രവർത്തനത്തിന്റെ പരിമിതികൾ,ഉദ്യോഗസ്ഥ ദുഷ്പ്രഭുതം,നിയമനിർമ്മാണത്തിലെ വൈകല്യങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയാണ് അധികാര വികേന്ദ്രീകരണ പരാജയത്തിനു കാരണങ്ങളായി ചർച്ചകളിൽ മുഴച്ചുനിന്നത്. കേരളത്തിൽ ഇടതുപക്ഷത്തിനുള്ള അന്യാദൃശ്യമായ സ്വാധീനവും രാഷ്ട്രീയ ഊർജ്ജവും അധികാര വികേന്ദ്രീകരണം ഫലപ്രദമാക്കുന്നതിലേക്ക് മതിയാം വണ്ണം വിനിയോഗിക്കുകയുണ്ടായിട്ടില്ലെന്ന് കെ പി കണ്ണന്റെ പ്രബന്ധത്തിൽ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു.

എട്ട്

ജാതിയുടെയും വർഗ്ഗീയതയുടെയും വിപത്ത്

സാമൂഹ്യരാഷ്ട്രീയ പ്രക്രിയയിൽ ജാതീയതയും വർഗ്ഗീയതയും ചെലുത്തുന്ന സ്വാധീനമായിരുന്നു കോൺഗ്ര ിന്റെ ചർച്ചക്ക് വിഷയീഭവിച്ചമറ്റൊരു പ്രധാനപ്പെട്ട പ്രതിഭാസം.ഹജാതി ഘടനകളും സാമൂഹ്യ പ്രക്രിയയുംഹ,ഹജാതി, സമുദായം,രാഷ്ട്രീയംഹ എന്നിങ്ങനെ രണ്ട് പ്രത്യേക സമ്മേളനങ്ങളിൽ മാത്രമല്ല സമകാലീന രാഷ്ട്രീയ പ്രശ്നങ്ങൾ എന്ന സമ്മേളനത്തിലെ പ്രബന്ധങ്ങളിലും ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ ചർച്ചചെയ്യുകയുണ്ടായി.

നമ്മൾ മുൻപു കണ്ടതുപോലെ കേരളത്തിൽ ആധുനിക സാമൂഹ്യ-രാഷ്ട്രീയ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഉദ്ഘാടനം കുറിച്ചത് ജാതി-സാമുദായിക സംഘടനകളുടെ ആവിർഭാവമായിരുന്നു. മലബാറിൽ ജാതി-മത പരിഷ്ക്കരണ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ ദേശീയ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ ലയിച്ചുചേർന്നു. എന്നാൽ സവിശേഷമായ കാരണങ്ങളാൽ തിരു-കൊച്ചി പ്രദേശത്ത് അവ സാമൂഹ്യ രാഷ്ട്രീയ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ നിർണ്ണായകമായി പിന്നെയും തുടർന്നു. ജാതീയ-മത സ്വാധീനങ്ങളുടെ ഈ ഉത്തര ദക്ഷിണ വ്യത്യാസം ഇന്നും കേരളത്തിൽ നമുക്ക് കാണാവുന്നതാണ്.

വിവിധ സാമൂഹ്യ പരിഷ്ക്കരണ പ്രസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഇടതുപക്ഷക്കാർ വളരെ സജീവമായിരുന്നു.ഇടതുപക്ഷം എന്ന നിലയിൽതന്നെ ഈ കീഴ്ജാതിക്കാരുടെ സവർണ്ണ വിരുദ്ധ പ്രക്ഷോഭങ്ങളെ പിന്തുണക്കുകയും ചെയ്തു.എന്നാൽ അതോടൊപ്പം ജാതി മത പരിഗണനകൾക്ക് അതീതമായി വർഗ്ഗ ബഹുജന സംഘടനകളെ വളർത്തിയെടുക്കുന്നതിനും അവർ പരിശ്രമിച്ചു. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഇടതുപക്ഷ മതേതര വേദിയിൽ നിന്നുകൊണ്ട് ജന്മി വിരുദ്ധ പൊതുസമരത്തിന്റെ ഭാഗമെന്ന നിലയിൽ സവർണ്ണമേധാവിത്വ വിരുദ്ധ മുദ്രാവാക്യം ഉയർന്നുവന്നു. ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു ജാതി വിരുദ്ധ വേദിയുടെ സ്വതന്ത്രമായ വളർച്ച സാമൂഹ്യ പരിഷ്ക്കരണപ്രസ്ഥാനങ്ങളിൽ അണിനിരക്കുന്ന ജനങ്ങളെ ഇടതുപക്ഷത്തേക്ക് ആകർഷിച്ച് പഴയ സാമൂഹ്യ പരിഷ്ക്കരണ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ തങ്ങളുടെ ജാതീയ സമുദായങ്ങളിലെ പ്രമാണിമാരുടെ പിടിയിൽ ആമർന്ന് കേവലം വിഭാഗീയ സംഘടനകളായി സ്വാതന്ത്ര്യാനന്തരകാലത്ത് കൂടുതൽ അധ:പതിച്ചു. വി.ജെ ചെറിയാന്റയും ,ജോർജ്ജ് മാത്യുവിന്റെയും മറ്റും പ്രബന്ധങ്ങളിൽ കേരള ചരിത്രത്തിലെ ഈ വൈരുദ്ധ്യം വിശദമായി പരിശോധിക്കപ്പെട്ടു.

മുകളിൽ വിവരിച്ചതിന് വ്യത്യസ്തമായി 70-കളുടെ മധ്യം മുതൽ ഉള്ള കാലം കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹ്യ രാഷ്ട്രീയ ജീവിതത്തിൽ ജാതി-മത സ്വാധീനങ്ങൾ അടിക്കടി വർദ്ധിച്ചുവരുന്നതായി പലരും ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു. സാമൂഹ്യമായ ഈ തിരിച്ചുപോക്കിന്റെ കഥ പൂർണ്ണമായും ഇനിയും അനാവരണം ചെയ്യേണ്ടതായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്.ഒരുകാര്യം തീർച്ചയാണ്. ജാതി-മത വിഭജനങ്ങളുടെ ഭൗതിക അടിത്തറ ദുർബ്ബലപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. വിവിധ ജാതികൾക്കുള്ളിലെ വർഗ്ഗീകരണം,പരമ്പരാഗത തൊഴിലും ജാതിയും തമ്മിലുള്ള ബന്ധവും ദുർബ്ബലപ്പെട്ടുവരികയാണ്. സംവരണം ഇവയെല്ലാം ഈ പ്രക്രിയക്ക് പങ്കുവഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ തങ്ങളുടെ നിക്ഷിപ്ത താത്പര്യങ്ങൾക്കുചുറ്റും സാധാരണക്കാരെ അണിനിരത്താനുള്ള ജാതിമത പ്രമാണിമാരുടെ കഴിവ് കുറയുകയല്ല,കൂടുകയാണ് 70-കളുടെ മധ്യം മുതൽ ഉണ്ടായത്. ഈ പ്രഹേളികയ്ക്ക് കാരണം തേടേണ്ടത് സാമൂഹ്യ അടിത്തറയിലല്ല ഉപരിഘടനയിണ്ടലായിരിക്കണമെന്ന്

വ്യക്തമാണല്ലോ.

ഇന്ത്യൻ നാഷണൽ കോൺഗ്ര ാണ് കാലഹരണപ്പെട്ട ജാതിമത ഗ്രൂപ്പുകൾക്കു 1959-ൽ കമ്യൂണിസ്റ്റ് വിരുദ്ധ സഖ്യത്തിന്റെ പേരിൽ ഒരു പുതുജീവൻ നൽകിയത്. ഈ സഖ്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തങ്ങളുടെ വോട്ടിങ്ങ് ശതമാനം ഇടിഞ്ഞെങ്കിലും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരെ തോൽപ്പിക്കുന്നതിന് അവർക്ക് കഴിഞ്ഞു. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയിലെ ഭിന്നിപ്പും ചൈനീസ് വിരുദ്ധ അപസ്മാരവും സൃഷ്ടിച്ച സവിശേഷ സാഹചര്യത്തിൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ വിരുദ്ധ മുന്നണിയിൽ വിള്ളലുണ്ടാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി 1965-ലെ ഇടക്കാല തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ സി.പി.ഐ.(എം) മുസ്ലീംലീഗുമായി ഒരു ധാരണയിൽ എത്തി.60-കളുടെ മധ്യത്തിൽ അലയടിച്ചുയർന്ന സമരങ്ങളും കേൺഗ്ര് വിരുദ്ധ വികാരവും ലീഗുമായുള്ള ഒരു ധാരണയെ1967-ൽ ഒരു ഐക്യമുന്നണിയുടെ പദവിയിലേക്കുയർത്തി.അങ്ങനെ സി.പി.ഐ.(എം) 1967-ലെ ഐക്യമുന്നണി സർക്കാരിൽ ലീഗുമായി അധികാരം പങ്കിട്ടു. എന്നാൽ അധികം താമ ിയാതെ ലീഗ് കോൺഗ്ര ും മറ്റുചില ഇടതുപക്ഷ പാർട്ടികളുമായി ഒത്തുചേർന്ന് പുതിയൊരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് വിരുദ്ധ മുന്നണിക്ക് രൂപം നൽകി. ജനകീയ ബലാബലത്തിൽ തങ്ങൾക്കനുകൂലമായി ഗണനീയമായ മാറ്റം വരുത്തുന്നതിനുള്ള പോരായ്മകളും പശ്ചിമ ബംഗാളിലെ അർദ്ധ ഫാസിസ്റ്റ് ഭീകരതപോലുള്ള പല കാരണങ്ങളും കൊണ്ട് ലീഗിലെയും കേരള കോൺഗ്ര ിലെയും വിവിധ വിഭാഗങ്ങളുമായി ഐക്യമുന്നണിയിലേർപ്പടുന്നതിന് സി.പി.ഐ.(എം) തയ്യാറായി. ഇപ്രകാരം 1965-ൽ താൽക്കാലികമായ ഒരടവെന്ന നിലയിൽ ആരംഭിച്ചതിനു സ്ഥിരമായ ഒരു രാഷ്ട്രീയ സഖ്യത്തിന്റെ രൂപം കൈവന്നു.

1980 കളുടെ ആരംഭത്തോടെ ഹിന്ദുവർഗ്ഗീയ ശക്തികൾ ഇന്ത്യൻ രാഷ്ട്രീയത്തിന് ഒരു ഭീഷണിയായി മാറി.അവയുടെ സ്വാധീനം വർദ്ദിപ്പിക്കുന്നതിന് ന്യൂനപക്ഷ വർഗ്ഗീയ കക്ഷികളുടെ സാന്നിദ്ധ്യം കാരമാകുന്നു എന്ന് സി.പി.ഐ.(എം) കണ്ടു. മാത്രമല്ല, ഇവയുമായുള്ള പാർടിയുടെ ഐക്യം മൂലം ന്യൂനപക്ഷ മത ങ്ങളിലെ മതനിരപേക്ഷ ജനാധിപത്യ വാദികൾ പാർടിയുമായി ബന്ധപ്പെടുന്നതിനു മടിച്ചു. പാവപ്പെട്ടവരും സാധാരണക്കാരും ന്യൂനപക്ഷ പാർടികൾ സ്വന്തം കൊടിക്കുള്ളിൽ അണിനിരത്തുന്നതിന് ഇടതുപക്ഷ ബന്ധത്തെ ഉപയോഗിക്കുകയും ചെയ്തു.മതമൗലികവാദികൾക്ക് സമുദായങ്ങളുടെ വക്താക്കളായും മാറുന്നതിനുള്ള സാഹചര്യം അതു സൃഷ്ടിച്ചു. മലബാറിൽ ഒതുങ്ങിനിന്നിരുന്ന മുസ്ലീംലീഗിന്റെ സ്വാധീനം തെക്കൻകേരളത്തിലേക്കും വ്യാപിച്ചു. ഇരുമുന്നണികളിലുമായി വിലപേശി ലീഗ് ഉണ്ടാക്കിയ നേട്ടങ്ങൾ രാഷ്ട്രീയരംഗത്ത് നേരിട്ടിറങ്ങാൻ ജാതി സംഘടനകൾക്കും പ്രചോദനമായി. ജാതി സംഘടനകളുമായുള്ള കൂട്ടുകെട്ടിൽനിന്ന് ഇടതുപക്ഷം സ്വതന്ത്രമായി തുടർന്നെങ്കിലും അവരെയെല്ലാം തങ്ങളുടെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് വിരുദ്ധ മുന്നണിയിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കുവാൻ കോൺഗ്ര് സദാസമയവും സന്നദ്ദമായി. 1982-ലെ തെരഞ്ഞെടുപ്പിനുവേണ്ടി അവർപടച്ചുണ്ടാക്കിയ മുന്നണി ഇതിന് ഉത്തമോദാഹരണമാണ്. കേരള രാഷ്ട്രീയത്തിലെ ഈ വർഗ്ഗീയവത്ക്കരണത്തെ ചെറുക്കുന്നതിന് വിമത ലീഗുമായി സി പി ഐ (എം) ന് ഉണ്ടായിരുന്ന ബന്ധം ഒരു തട മായിരുന്നു.ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ രാഷ്ട്രീയമായി സാർവ്വത്രികപൂർവ്വം പ്രകടമായി.എല്ലാത്തിനുമുപരി ന്യൂനപക്ഷ വർഗ്ഗീയതക്കെതിരായ ഹിന്ദുക്കളുടെ വികാരത്തെ മുതലെടുത്തുകൊണ്ട് ഹിന്ദു ഭൂരിപക്ഷ വർഗ്ഗീയത രാഷ്ട്രീയരംഗത്തേക്ക് സംഘടിതമായി കടന്നുവരാൻ തുടങ്ങി.

ഈ സന്ദർഭത്തിലാണ് എല്ലാവർഗ്ഗീയഗ്രൂപ്പുകളുമായുള്ള തങ്ങളുടെ സകല ബന്ധവും വിച്ഛേദിക്കുന്നതിന് സി പി ഐ (എം) തീരുമാനിച്ചത്. ഇത് കേരള രാഷ്ട്രീയത്തിലെ ഒരു വഴിത്തിരിവായി. ജാതി-മത സംഘടനകളുമായുള്ള യാതൊരു കൂട്ടുകെട്ടിലും ഏർപ്പെടാതെ 1987-ലെ തെരഞ്ഞെടുപ്പിലൂടെ ഇടതുപക്ഷം വീണ്ടും അധികാരത്തിലേറി.രാജീവ് ഗാന്ധിയുടെ വധം സൃഷ്ടിച്ച ആകസ്മിക സാഹചര്യത്തിൽ ഇടതുപക്ഷത്തിന് കഴിഞ്ഞ തിരഞ്ഞെടുപ്പിലേറ്റ തിരിച്ചടി വർഗ്ഗീയ ശക്തികൾക്ക് വീണ്ടും ഒരുണർവ്വ് നൽകിയിരിക്കുകയാണ്. അയോദ്ധ്യാസംഭവങ്ങളും സംവരണത്തെ ആസ്പദമാക്കി ജാതീയശക്തി സമാഹരണവും വർഗ്ഗീയ-ജാതീയ വെല്ലുവിളികളെ കൂടതൽ ഗൗരവതരമാക്കിയിരിക്കുന്നു.ഇതു സമകാലീന കേരളത്തിൽ പുരോഗമന ശക്തികൾ നേരിടുന്ന പ്രധാന വെല്ലുവിളികളിൽ ഒന്നായിതീർന്നിരിക്കുന്നു.

ഒൻപത്

മതന്യൂനപക്ഷങ്ങളും പുരോഗമന പ്രസ്ഥാനങ്ങളും

എന്നാൽ മത വിശ്വാസത്തെയും വർഗ്ഗീയതയും വേർതിരിച്ചുകാണേണ്ടതുണ്ട്. അന്താരാഷ്ട്ര പഠന കോൺഗ്ര ിന്റെ വിമർശകരായി ഭാരതീയ വിചാരകേന്ദ്രം പോലുള്ള വർഗ്ഗീയ താത്പര്യക്കാർ മുന്നോട്ടുവരികയുണ്ടായി എന്നത് അർത്ഥഗർഭമാണ്. എന്നാൽ നിത്യചൈതന്യയതിയെയും പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയ ിനെയും പോലുള്ള മത പണ്ഠിതൻമാർ കോൺഗ്ര ിൽ സജീവമായി പങ്കെടുക്കുകയുണ്ടായി.ഫാദർ സാമുവൽ റയനെപ്പോലുള്ള ഒരു ഡസനോളംണ്ടകത്തോലിക്കാണ്ടപുരോണ്ടഹിതണ്ടരും കോൺഗ്ര ിൽ പങ്കാളികളായിരുന്നു.

തൻമൂലം മതവും സാമൂഹ്യവും,സാമൂഹ്യ പരിവർത്തനത്തിൽ പ്രത്യയശാസ്ത്രങ്ങൾ തുടങ്ങിയ സമ്മേളന ങ്ങൾ പുതിയൊരു മത സംവാദത്തിന് തുടക്കമായി.

സംസ്ഥാനത്തെ ജനസംഖ്യയുടെ 40 ശതമാനം വരുന്ന ക്രിസ്ത്യൻ-മുസ്ലീം മതവിശ്വാ സികൾണ്ടക്കിടയിൽ ഇടതുപക്ഷസ്വാധീനം തുച്ഛമാണെന്ന് ഇ.എം.എസിന്റെ ഉദ്ഘാടന പ്രസംഗത്തിൽ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിരുന്നു.സംസ്ഥാനത്ത് പുരോഗമന ശക്തികൾക്കനുകൂലമായി രാഷ്ട്രീയ ബലാബലത്തിൽ നിർണ്ണായകമായ ഒരു മാറ്റം കൈവരിക്കുന്നതിന് ഈ ദൗർബല്യം ഒരു പ്രധാന പ്രതിബന്ധമായി തുടരുന്നു.

ഈ പ്രതിഭാസത്തിനു ചരിത്രപരമായ കാരണങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നു ചൂണ്ടിക്കാണിക്കപ്പെട്ടു. 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അവസാനത്തിലും 20-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആദ്യ പകുതിയിലുമായി വിവിധ ഹിന്ദു സമുദായങ്ങളിൽ ഉണ്ടായ മതനവീകരണ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ മത ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്കിടയിൽ ഉണ്ടായില്ല.സാമൂഹ്യ പരിഷ്ക്കരണ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ ഉഴുതുമറിച്ച മണ്ണിലായിരുന്നുവല്ലോ ഉല്പതിഷ്ണുത്വത്തിന്റെ വിത്തുകൾ വിതറപ്പെട്ടതും വളർന്നതും. എന്നാൽ മതന്യൂനപക്ഷങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സാമൂഹ്യപരിഷ്ക്കരണ കാലഘട്ടം കൂടുതൽ വ്യവസ്ഥാപിതവൽക്കരണത്തിന്റെയും ഉൾവലിയലിന്റെയും കാലമായി പരിണമിച്ചു.

ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കിടയിലും മുസ്ലീങ്ങൾക്കിടയിലും യാതൊരു പുരോഗമന മത പാരമ്പര്യങ്ങളും ഉടലെടുക്കുകയുണ്ടായില്ല എന്നല്ല വാദിക്കുന്നത്. സ്വദേശാഭിമാനി രാമകൃഷ്ണപ്പിള്ളയുടെ സഹപ്രവർത്തകന ായിരുന്ന വക്കം അബ്ദുൾ ഖാദർ മൗലവിയെകുറിച്ച് കെ എം സീതി അവതരിപ്പിച്ച പ്രബന്ധം ഈ അവ സരത്തിൽ പ്രത്യേകം സ്മരണീയമാണ്. ഇഹലോക വ്യാപാരങ്ങളെകുറിച്ചുള്ള ഇസ്ലാം പ്രബോധനങ്ങൾ ശാശ്വതമല്ലെന്ന് മൗലവി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. സ്ഥല-കാല സാഹചര്യങ്ങൾക്കനുസൃതമായി അവയിൽ മാറ്റങ്ങൾ വരാം. ഇസ്ലാം മതമൗലിക വാദികൾക്കെതിരെ ഛഇജ്തിഹദ്ഇതൽഹ ന്റെ തത്വം അദ്ദേഹം ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചു. എന്നാൽ വക്കം മൗലവിയെപ്പോലുള്ളവർ പ്രചരിപ്പിച്ച മതനവീകരണ ആശയങ്ങൾ മുസ്ലീം സമുദായത്തിലെ മുഖ്യധാരയായിതീർന്നില്ല, പ്രത്യേകിച്ച് മലബാറിൽ. നിരന്തരമായ ബ്രിട്ടീഷ് അടിച്ചമർത്തലുകൾക്കും വിവേചന ങ്ങൾക്കും പാത്രീഭവിച്ച മലബാറിലെ മുസ്ലീം സമുദായം സ്വയം പ്രതിരോധത്തിനായി കൂടുതൽ കൂടുതൽ തങ്ങളിലേക്കുതന്നെ ഉൾവലിഞ്ഞതായിട്ടാണു കാണുന്നത്. എം.ഗംഗാധരന്റെ യും എം.കബീറിന്റെയും മറ്റും പ്രബന്ധങ്ങൾ യാഥാസ്ഥിതിക ഉലമകൾ എപ്രകാരമാണ് എല്ലാ നവീകരണ ശ്രമങ്ങൾക്കും ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുപോലും, എതിരായി നിലപാടെടുത്തതെന്ന് പരിശോധിക്കുന്നുണ്ട്.

കൊളോണിയലിസത്തിന്റെയും വാണിജ്യവൽക്കരണത്തിന്റെയും പ്രത്യാഘാതമായി പരമ്പരാഗത കൃസ്ത്യൻ സമുദായത്തിലും പള്ളിയുടെ വ്യവസ്ഥാപന വത്ക്കരണ പ്രക്രിയ ശക്തിപ്പെടുകയുണ്ടായി. ആയതിനാൽ പരമ്പരാഗത ക്രിസ്ത്യാനികളിൽ നിന്നു വിഭിന്നമായ സാമൂഹ്യ-ദൈവശാസ്ത്ര പാരമ്പ ര്യങ്ങളിൽ നിന്നുവന്ന മിഷനറിമാരിൽനിന്നായിരുന്നു പുരോഗമന ക്രിസ്ത്യൻ ദൈവശാസ്ത്ര ധാരണകൾ രൂപം കൊണ്ടത്.ŧകേരളവും മിഷനറിമാരുംŧഎന്നൊരു പ്രത്യേക സമ്മേളനം തന്നെ കോൺഗ്ര ിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. യേശുദാസ് അതിൽ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചതുപോലെ മുഖ്യമായും ഉയർന്ന സമുദായാഗംങ്ങളായ സുറിയാനികൃസ്ത്യാനികളുടെ ഉൾവലിയുടെ സമുദായബോധത്തിൽ നിന്നു വ്യത്യസ്തമായി മിഷണറിമാർ കൂടുതലും പിന്നോക്കജാതികൾക്കിടയിലും അവരുടെ ഉന്നമനത്തിനായും ആണ് പ്രവർത്തിച്ചത്. അതേസ മയം ചന്ദ്രമോഹൻ പി സമർത്ഥിച്ചപോലെ മിഷണറിമാർക്കു കൊളോണിയൽ ആധിപത്യവുമായി ഉണ്ടായ ിരുന്ന ബന്ധങ്ങളും അതിൽനിന്നുളവായ യാഥാസ്ഥിതികത്വവും അവരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ വിമോചന സാദ്ധ്യതകളെ ഒട്ടേറെ ചോർത്തികളയുകയുണ്ടായി.

മതന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടെ യാഥാസ്ഥിതിക മനോഭാവത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ബൂർഷ്വാണ്ടയ ുക്തിവാദത്തിന്റെ മതനിഷേധ മനോഭാവത്തിന്റെ ഒട്ടേറെ സ്വാധീനങ്ങൾ വളരെ പ്രകടമായിട്ടുള്ള ഇടതുപക്ഷ പ്രചാരണം അവർക്കിടയിൽ ഏശാതെ പോയതിൽ അത്ഭുതപ്പെടാനില്ല. വ്യവസ്ഥാപിത മത ചട്ടക്കൂടുകളുടെ ഉന്നതശ്രേണിയിലെ നിക്ഷിപ്ത താത്പര്യക്കാർക്ക് ഈ സമുദായാംഗങ്ങളെ ഇഹലോക കാര്യങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള തീരുമാനങ്ങളിൽ വിശ്വാസികളും അവിശ്വാസികളുമായി ചേരിതിരിക്കുന്നതിനു കേവല യുക്തിവാദപരമായ സമീപനങ്ങൾ സഹായിച്ചു. പാവപ്പെട്ടവർക്ക് ഭൂമിയും വിദ്യാഭ്യാസവും മിനിമം കൂലിയും മറ്റും ഉറപ്പുവ രുത്തുന്നതിനായി 1957 ലെ ഇടതുപക്ഷ സർക്കാർ നടത്തിയ പരിശ്രമങ്ങളെ തകർക്കുന്നതിനുള്ള വിമോചന സമരത്തിൽ പാവപ്പെട്ടവരെ തന്നെ അണിനിരത്തുന്നതിന് നിക്ഷിപ്ത താത്പര്യക്കാർക്കു കഴിഞ്ഞു. പ ിന്നീടുള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പുകളിൽ പലതിലും ഈ വിശ്വാസി-അവിശ്വാസി ചേരിതിരിവ് കുത്തിപ്പൊക്കുന്നതിന് പള്ളി ശ്രമിച്ചതായി കാണാം. വിശ്വാസികൾക്കും അവിശ്വാസികൾക്കും ഇടയിൽ നിക്ഷിപ്ത താത്പര്യങ്ങൾ ഉയർത്തിയിരിക്കുന്ന ചൈനീസ് മതിൽ തകർക്കുന്നതിനും. മതത്തോട് ചരിത്രപരവും വൈരുദ്ധ്യവാധാധി ഷ്ഠിതവുമായ സമീപനം ഇടതുപക്ഷം സ്വീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

പ്രശസ്ത ബെൽജിയൻ സോഷ്യോളജി പണ്ഡിതനായ ലെമൻസിനയറും ഫാദർ ഹൂട്ടാർട്ടും ചേർന്നവതരിപ്പിച്ച പ്രബന്ധം ഈയവസരത്തിൽ വളരെപ്രസക്തമാണ്. കേരള ചരിത്രത്തിൽ മതത്തിന്റെ സാമൂഹ്യധർമ്മത്തിൽ കാലാനുസൃതമായി വന്നുചേർന്ന പരിണാമങ്ങളെയാണ് അവർ വിലയിരുത്താൻ ശ്രമിച്ചത്. നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ മതനവീകരണത്തിന്റെ കൊടിക്കൂറക്കു കീഴിലായിരുന്നുവല്ലോ

കേരളത്തിലെ നാടുവാഴിയാധിപത്യത്തിനെതിരെ യുള്ള ആദ്യകാല മുന്നേറ്റം തന്നെ രൂപം കൊണ്ടത്. ഫലപ്രദമായ ക്രിസ്ത്യൻ-മാർക്സിസ്റ്റ് സംവാദം വേണമെങ്കിൽ ഫവിമോചനത്തിന്റെയും പരിവർത്തനത്തിന്റെയുംആത്മിയതയുടെ സാധ്യതകളെഫ അംഗീകരിക്കണമെന്ന് യേശുദാസ് അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.കേരളത്തിലെ വിമോചന വൈദ്യശാസ്ത്ര ചിന്താധാരകളും മത്സ്യതൊഴിലാളികൾ ക്കിടയിലും മറ്റും അവ സൃഷ്ടിച്ച മാറ്റങ്ങളും ചർച്ച് ഓഫ് സൗത്തും ഇന്ത്യയിലെ ഫെയ്ത്ത് മൂവ്മെന്റും പ്രത്യേകം പരാമർശ വിഷയമായി. വ്യവസ്ഥാപിത പള്ളിയും ദൈനംദിന രാഷ്ട്രീയ കാര്യങ്ങളിൽ ഇടപെടുന്ന പതിവിൽനിന്നു മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നെന്നും ജോസ് കുരിയെടത്ത് ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു. മാറ്റങ്ങൾ മുസ്ലീം സമുദായത്തിലും ദൃശ്യമാണ്. പ്രത്യേകിച്ച് അയോദ്ധ്യാസംഭവത്തിനുശേഷം നിത്യചൈതന്യ യതിയെപ്പോലുള്ള ഋഷിവര്യൻമാർ ഹിന്ദുമതത്തെ സംഘടനാവത്ക്കരിക്കുന്നതിനെയും ഹിന്ദു മതമൗലികവാദ ചിന്തകളെയും എതിർത്തുകൊണ്ടുള്ള എതിർത്തുകൊണ്ടുള്ള നിലപാടു സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു എന്നത് പ്രത്യേകം പ്രസ്താവ്യമാണ്. പരസ്പര ബഹുമാനത്തിലും സ്വയം വിമർശനത്തിലും അധിഷ്ടിതമായ പുതിയൊരു സംവാദം മാർക്സിസ്റ്റുകാരും മത വിശ്വാസികളും തമ്മിൽ നടക്കേണ്ടതിന്റെ പ്രാധാന്യത്തിലേക്ക് പലരും വിരൽചൂണ്ടി.

പത്ത്

സ്ത്രീയുടെ പദവി

കേരള സമൂഹത്തിൽ സ്ത്രീയുടെ പദവി കോൺഗ്ര ില്‍ വളരെയേറെ സജീവമായി ചർച്ചചെയ്യപ്പെട്ട വിഷയമായിരുന്നു.കേരള മാതൃകയുടെ സൃഷ്ടിയിൽ സ്ത്രീകളുടെ പങ്ക് നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതാണല്ലോ. ആരോഗ്യനിലയുടെ പുരോഗതിയിൽ സ്ത്രീ സാക്ഷരത സുപ്രധാന പങ്കുവഹിക്കുകയുണ്ടായി. ആരോഗ്യപുരോഗതിയാവട്ടെ ജനസംഖ്യാ പരിണാമത്തിനും അടിത്തറയിട്ടു. ഇന്ത്യയിലെ ഇതര സംസ്ഥാനങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് കേരളത്തിലെ സ്ത്രീകളുടെ ആരോഗ്യ വിദ്യാഭ്യാസ നില മെച്ചമാണ്.അടിച്ചമർത്തലിന്റെയും വിവേചനത്തിന്റയും പല ബീഭത്സ മുഖങ്ങളും ഇവിടെ കാണാനുമാവില്ല.ജനസംഖ്യയിലെ സ്ത്രീപുരുഷാനുപാതം സ്ത്രീകൾക്കനുകൂലമായ ചുരുക്കം ചില സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് കേരളം.1000 പുരുഷൻമാർക്ക് ഇന്ത്യയിൽ 928 സ്ത്രീകൾ മാത്രമുള്ളപ്പോൾ കേരളത്തിൽ 1400 സ്ത്രീകൾ വീതമുണ്ട്.

ഇവ ചെറിയ നേട്ടങ്ങൾ അല്ല. അവയുടെ പ്രാധാന്യം കുറച്ചുകാണാനും പാടില്ല.എന്നാൽ ഇതുകൊണ്ട് കേരളത്തിലെ സ്ത്രീകൾ വിമോചിതരാണെന്നു പറയാമോ.ആരോഗ്യ വിദ്യാഭ്യാസ സൂചികകളെയും മരുമക്കത്തായ പാരമ്പര്യങ്ങളെയും അടിസ്ഥാനമാക്കി മാത്രം സ്ത്രീകളുടെ പദവി സംബന്ധിച്ച് പ്രഖ്യാപനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനെതിരെ മൂന്നു സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക പ്രവണതകൾ ചർച്ചകളിൽ നിരത്തപ്പെട്ടു.

1. ഉയർന്ന വിദ്യാഭ്യാസമുണ്ടായിട്ടും താഴ്ന്ന പ്രജനന നിരക്കായിരുന്നിട്ടും കേരളത്തിലെ സ്ത്രീകളുടെ തൊഴിൽ പങ്കാളിത്ത നിരക്ക് ഇതര സംസ്ഥാനങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് ഏറ്റവും താഴ്ന്ന ഒന്നാണ്. ഇതിനുകാരണം സ്ത്രീകളുടെ വളരെ ഉയർന്ന തൊഴിലില്ലായ്മയാണ്. എത്രതേടിയാലും തൊഴിൽ ലഭിക്കില്ല എന്നതിനാൽ സ്ത്രീകൾ തൊഴിൽ സേനയിൽനിന്നുതന്നെ പിൻവാങ്ങുന്നതിനിടയാകുന്നു എന്ന് മൃദുൽ ഈപ്പനും റേച്ചൽ കുമാറും അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. മഹാഭൂരിപക്ഷം സ്ത്രീകളും വളരെ താഴ്ന്ന കൂലിമാത്രം ലഭിക്കുന്ന, അവിദഗ്ധ താത്ക്കാലിക പണികളിലാണ് ഏർപ്പെടുന്നത്. ഷീല വർഗ്ഗീസ് ദാരിദ്ര്യത്തിന്റെ സ്ത്രൈണവത്ക്കരണം എന്ന പ്രതിഭാസത്തെ സ്ത്രീ നായക കുടുംബങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി വിശദീകരിക്കുകയുണ്ടായി.

2. ബഹുജനപ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ പ്രാഥമിക തലങ്ങളിൽ സ്ത്രീകൾ വളരെ സജീവമാണെങ്കിലും ഈ പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ നേതൃസ്ഥാനങ്ങളിലും പൊതു രാഷ്ട്രീയ മണ്ഡലങ്ങളിലും സ്ത്രീകൾ താരതമ്യേന അദൃശ്യരാണെന്ന് കണക്കുകൾ വച്ച് പാർവതിദേവി സമർഥിക്കുകയുണ്ടായി.

3. സമീപകാലത്താവട്ടെ സ്ത്രീധന സമ്പ്രദായം, പർദ്ദ, മാധ്യമങ്ങളിലെ സ്ത്രീ അവഹേളനം, ലൈംഗിക പീഡനവും സ്ത്രീകൾക്കെതിരായ ബലപ്രയോഗങ്ങളും മുതലായവ കേരളത്തിൽ വ്യാപകമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്ന് ജോസഫൈന്റെയും മറ്റും പ്രബന്ധങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു. സ്ത്രീകളോടുള്ള പുരോഗമന വീക്ഷണത്തിൽ ഒട്ടേറെ ചോർച്ചകൾ സംഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

എന്തുകൊണ്ട് മരുമക്കത്തായ പാരമ്പര്യങ്ങളും ഉയർന്ന വിദ്യാഭ്യാസ- ആരോഗ്യ നിലയും ഇടതുപക്ഷ സ്വാധീനവും എല്ലാം ഉണ്ടായിട്ടും കേരളത്തിലെ സ്ത്രീകളുടെ അധികാരകേന്ദ്രത്തിലേക്കുള്ള വരവ് ഒരു മരീചികയായി തുടരുന്നു. സ്ത്രീയുടെ പദവിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മൂന്നു സമ്മേളനങ്ങളിൽ ഈ പ്രശ്നം ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടുകയുണ്ടായി.

ഫമരുമക്കത്തായവും ആധുനികതയുംഫ എന്നതു സംബന്ധിച്ച സമ്മേളനം കേരളത്തിലെ ലിംഗപദവിയുടെ സാമൂഹ്യ നിർമ്മിതിയെ ചരിത്രപരമായി പരിശോധിച്ചു. മരുമക്കത്തായം സ്ത്രീകൾക്കു എന്തു പ്രത്യേക

നേട്ടങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്? മരുമക്കത്തായ സമ്പ്രദായത്തിന്റെ കാലദേശ വ്യത്യാസങ്ങൾ ലളിതമായ ഒരു ഉത്തരം ശ്രമകരമാക്കുന്നുണ്ട് എന്നു ജി. അരുണിമ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. പിതൃദായ ക്രമത്തിലധിഷ്ഠിതമായ കാർഷിക വ്യവസ്ഥകളിലുണ്ടായിരുന്നതിനേക്കാൾ സ്വാതന്ത്ര്യവും സുരക്ഷിതത്വവും മരുമക്കത്തായം സ്ത്രീകൾക്കു നൽകി എന്ന ജോസഫ് താരമംഗലത്തിന്റേയും എൽസി താരമംഗലത്തിന്റേയും അഭിപ്രായത്തോട് ഒട്ടെല്ലാവരും യോജിപ്പ് പ്രകടിപ്പിച്ചു. മരുമക്കത്തായ സമ്പ്രദായത്തിന്റെ ഗുണാത്മക പാരമ്പര്യങ്ങൾ സ്ത്രീ വിദ്യാഭ്യാസത്തോടും ആരോഗ്യത്തോടും പുരോഗമനപരമായ നിലപാടുകളെ ശക്തിപ്പെടുത്താൻ സഹായകരമായി. ഔപചാരിക നിയമഭേദഗതികൾ ഉണ്ടായിട്ടും മരുമക്കത്തായ പാരമ്പര്യങ്ങൾ അറുപതുകളിൽ പോലും പ്രബല സ്വാധീനങ്ങളായി എപ്രകാരം തുടർന്നു എന്നതായിരുന്നു പോളിൻ കോളണ്ടയുടെ പ്രബന്ധത്തിലെ പ്രതിപാദ വിഷയം.

എന്നാൽ മരുമക്കത്തായ കാലം സ്ത്രീപുരുഷ സമത്വത്തിന്റെ ഒരു സുവർണ്ണ ഘട്ടമായിരുന്നുവെന്നും മറ്റുമുള്ള ഓറിയന്റലിസ്റ്റ് കാല്പനിക ധാരണകളെ തള്ളിക്കളയേണ്ടതുണ്ട്. ജയശ്രീ പ്രസാദും സൂസൻ മാത്യവും മറ്റു എടുത്തു പറഞ്ഞതു പോലെ ആത്യാന്തികമായി സ്ത്രീ കാരണവർക്കു കീഴ്പ്പെട്ടിരുന്നു. നായൻമാരുടെ മരുമക്കത്തായമാവട്ടെ നമ്പൂതിരി പിതൃദായ സമ്പ്രദായത്തിന്റെ അനുബന്ധവും കൂടിയായിരുന്നു. എല്ലാറ്റിലുമുപരി ഫ്യൂഡൽ സാംസ്കാരിക തകർച്ചയുമായി മരുമക്കത്തായം കെട്ടുപിണഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

മുതലാളിത്തത്തിന്റെ വളർച്ച വ്യക്തിയുടെ മുൻകയ്യിനും സാമ്പാദ്യ അഭിവാഞ്ഛയ്ക്കും തട ം നിന്നിരുന്ന കൂട്ടുകുടുംബ മര്യാദകൾക്കും പാരമ്പര്യങ്ങൾക്കും എതിരായ മനോഭാവത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തി. ഫ്യൂഡൽ അധഃപതനം പ്രേമത്തിനും ചെറുകുടുംബത്തിനും പണ്ടില്ലാതിരുന്ന ഒരു റൊമാന്റിക് ഭാവം നൽകി. പഴമയക്കുറിച്ച് സാമൂഹ്യ പരിഷ്കരണ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ ഉയർത്തിയ വിമർശനം നിശിതമായിരുന്നു. പരമ്പരാഗത കുടുംബ-പിന്തുടർച്ചാ നിയമങ്ങൾ പൊളിച്ചെഴുതപ്പെട്ടു. എന്നാൽ ഈ പഴമയുടെ വിമർശന പദ്ധതിക്ക് രണ്ടു പ്രധാന ദൗർബല്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന് ടി.കെ. രാമചന്ദ്രൻ വിവരിച്ചു. ഒന്നാമതായി, ജൻമിത്തത്തിനെതിരെയുള്ള വിമർശനം ബൂർഷ്വാ നിലപാടിൽ നിന്നുകൊണ്ടുള്ളതായിരുന്നു. രണ്ടാമതായി, വിമർശകർ കൂടുതലും പുരുഷന്മാരായിരുന്നു. മരുമക്കത്തായ സമ്പ്രദായത്തിന്റെ ഗുണാത്മക വശങ്ങൾ വിസ്മരിക്കപ്പെട്ടു.

ഒന്നാം ലോക മഹായുദ്ധത്തിനു ശേഷം രൂപം കൊണ്ട കൊളോണിയൽ വിരുദ്ധ-ജൻമി വിരുദ്ധ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ കീഴ് ജാതികൾക്കും വർഗങ്ങൾക്കും അവരുടെ താല്പര്യങ്ങൾ പരസ്യമായി പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു പൊതുമണ്ഡലം സൃഷ്ടിച്ചു. ഈ പൊതുമണ്ഡലത്തിലെ ഒരു പ്രധാന ഘടകമായി സ്ത്രീകളും രംഗപ്രവേശം ചെയ്തു. നാനാ ബഹുജനപ്രസ്ഥാനങ്ങളിലെ സ്ത്രീപങ്കാളിത്തവും ആശയ വിവാദങ്ങളും ഇതിനെങ്ങനെ കാരണമായി എന്നതു മീരാ വേലായുധൻ തിരുവിതാംകൂറിനെ ഉദാഹരിച്ചു കൊണ്ട് വിവരിക്കുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ ഫ്യൂഡൽ അധഃപതനത്തിനു പകരമായി ഉയർന്നു വന്ന ബൂർഷ്വാ പിതൃദായ കുടുംബം ആദർശവൽക്കരിക്കപ്പെട്ടു. ബൂർഷ്വാ കുടുംബ പ്രത്യയ ശാസ്ത്രത്തിനെതിരെയുള്ള വിമർശനം അവഗണിക്കപ്പെട്ടു എന്നു ടി.കെ. രാമചന്ദ്രൻ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു. അമ്പതുകളിലും അറുപതുകളിലും ഇടതുപക്ഷത്തിനു കേരളത്തിൽ മേധാവിത്വം നേടാനായെങ്കിലും ബൂർഷ്വാ പുരുഷ മേധാവിത്വ ആശയഗതികൾക്കെതിരായോ കുടുംബ സങ്കല്പങ്ങൾ ക്കെതിരായോ ഉള്ള വിമർശനം ദുർബലമായിരുന്നു. ഇടതുപക്ഷ ആശയ അധീശത്വത്തിനു ഇളക്കം തട്ടിയതും ജനകീയ സാംസ്കാരിക അധഃപതനവും കൺസ്യൂമറിസത്തിന്റെ ഉയർച്ചയും സ്ത്രീയെ ചരക്കാക്കുന്ന പ്രക്രിയയുടെ ആക്കം കൂട്ടുന്നതിനും സ്ത്രീകളോടുള്ള പുരോഗമനപരമായ കാഴ്ചപ്പാടുകൾക്കു തിരിച്ചടിയേൽക്കുന്നതിനും പശ്ചാത്തലമൊരുക്കി.

സ്ത്രീ സങ്കല്പങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യ നിർമിതിയെ കുറിച്ചുള്ള സമ്മേളനം സമകാലീന കേരളീയ സമൂഹത്തിൽ രൂഢമൂലമായിരിക്കുന്ന പുരുഷമേധാവിത്വ ആശയഗതികളെ തുറന്നു കാട്ടുന്നതിനു പര്യാപ്തമായിരുന്നു. ഇടുപക്ഷ നിലപാടുകളിൽ നിന്നുകൊണ്ട് ഇവ സംബന്ധിച്ച നിശിതമായ പരിശോധനയും വിമർശനവും അനിവാര്യമാണെന്നു അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടു. അതുപോലെ തന്നെ വികസന പ്രക്രിയയിൽ സംഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സ്ത്രീയുടെ സാമ്പത്തിക തൃണവൽക്കരണം നാം പിന്തുടരുന്ന വികസനനയങ്ങളെ സ്ത്രീപക്ഷപാതിത്വത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിമർശന വിധേയമാക്കേണ്ടതിന്റെ പ്രാധന്യത്തിലേക്കു വിരൽ ചൂണ്ടുന്നുണ്ട്. സ്ത്രീകൾക്കു വേണ്ടിയുള്ള ചില പ്രത്യേക വികസന സ്കീമുകളല്ല ആവശ്യം, മറിച്ച്, വികസന നയങ്ങൾ ആകെ തന്നെ ലിംഗപരമായ ഒരു കാഴ്ചപ്പാട് ഉൾക്കൊള്ളേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

മുകളിൽ വിവിരിച്ച പ്രശ്നങ്ങളും സാംസ്കാരിക മണ്ഡലത്തിലെ സമകലീന പ്രവണതകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. കേരളത്തിലെ പുരോഗമനപരമായ ജനകീയ സംസ്കാര പാരമ്പര്യം ഗൗരവമായ വെല്ലുവിളിയെ നേരിട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ജനകീയ സംസ്കാരവും ജനപ്രിയ സംസ്കാരവും തമ്മിൽ വേർതിരിച്ചറിയേണ്ടതുണ്ട്. ഭാഷാ സാഹിത്യം, സംസ്കാരം തുടങ്ങിയ മേഖലകളെ അധികരിച്ച് ആറു സമ്മേളനങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും വേണ്ടവിധം ആഴത്തിലുള്ള പരിശോധനയും ചർച്ചയും സാംസ്കാരിക

പ്രശ്നങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചുണ്ടായില്ല എന്നൊരു പൊതു വിമർശനം കോൺഗ്രസിനെ സംബന്ധിച്ചു ഉയർന്നു വരികയുണ്ടായി.

ഉപസംഹാരം

അന്താരാഷ്ട്ര കേരള പഠന കോൺഗ്രസ് കേരള പഠനങ്ങളെ കുറിച്ചുള്ള കേവലമൊരു അവലോകനം മാത്ര മായിരുന്നില്ല. അക്കാദമിക് പണ്ഡിതന്മാർ തമ്മിലും അവരും സാമൂഹ്യപ്രവർത്തകർ തമ്മിലും വിപുലമായെ ാരു സംവാദനത്തിനുള്ള തുടക്കം കുറിക്കലായിരുന്നു അത്. ഇനിയും തുടരേണ്ടുന്ന ഈ സംവാദത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സംസ്ഥാനത്തിന് ഒരു പുതിയ പ്രവർത്തന പരിപാടി, പ്രത്യേകിച്ച് കേരളത്തിന്റെ വികസന ത്തിനായുള്ള ഒരു പുതിയ പരിപാടി, ഉരുത്തിരിഞ്ഞു വരുമെന്നാണു പ്രതീക്ഷ. ഒന്നാമത്തെ ലക്ഷ്യത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പ്രതികരണം അഭൂതപൂർവ്വമായിരുന്നുവെന്നു തന്നെ പറയാം. കോൺഗ്രസിൽ അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ട പ്രബന്ധങ്ങളെല്ലാം കൂട്ടിചേർത്താൽ അതു കേരള പഠനങ്ങളുടെ ശരിക്കുള്ള ഒരു പ രിഛേദമായിരിക്കും.

കേരളത്തിന്റെ വികസനാനുഭവം തെളിയിക്കുന്നത് ഉചിതമായ സാമൂഹ്യ ഇടപെടലുകളിലൂടെ സാമ്പത്തിക വളർച്ചയുടെ താഴ്ന്ന ഘട്ടങ്ങളിൽ പോലും സാധാരണ ജനങ്ങളുടെ ജീവിത നിലവാരം ഉയർത്താനാവു മെന്നാണ്. ഇന്ത്യയിലെ പാവപ്പെട്ടവർക്ക് സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസവും പ്രാഥമിക ആരോഗ്യ പരിരക്ഷയും മിത മായ വിലയ്ക്കു ഭക്ഷണ സാധനങ്ങളും, കിടക്കാൻ സ്വന്തമായി ഒരിടവും മറ്റും ലഭിക്കുന്നതിനു സാമ്പത്തിക വളർച്ചയുടെ ഉന്നതിയിലെത്തുന്നതുവരെ കാത്തിരിക്കേണ്ടതില്ല. അവയെല്ലാം ഇന്നുതന്നെ സാധിക്കാവുന്ന അവകാശങ്ങൾ ആണ്. അവ നേടുന്നതിനുള്ള പ്രക്ഷോഭങ്ങൾക്കു ബഹുജനങ്ങളെ സംഘടിതരാക്കുന്നതിൽ ഒരു പങ്കു വഹിക്കാൻ കഴിയും.

എന്നാൽ, കേരളത്തിന്റെ സമകാലീന പ്രതിസന്ധി ഇന്നത്തെ വ്യവസ്ഥക്കുള്ളിൽ നേടാവുന്നതിന്റെ പ രിമിതികളെയും വെളിപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. സാമ്പത്തിക വളർച്ചയുടെ അഭാവത്തിൽ ഭൂതകാല ക്ഷേമ നേട്ടങ്ങളെ വിപുലീകരിക്കുന്നതു പോകട്ടെ നിലനിർത്തുന്നതു തന്നെ ശ്രമകരമായി തീരും. എപ്രകാരം സംസ്ഥാനത്തെ ജനങ്ങളുടെ സംഘടനാ ശേഷിയേയും ഉയർന്ന അവകാശബോധത്തേയും ഇന്നത്തെ സാമ്പത്തിക മുരടിപ്പ് മറിച്ചു കടക്കുന്നതിനുള്ള ഉപകരണമാക്കാം എന്നതു ജനാധിപത്യ പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ മുന്നിൽ ഒരു വെല്ലുവി ളിയായിരിക്കുന്നു. സാമൂഹ്യ-സാംസ്കാരിക മേഖലകളിലെ വൈകല്യങ്ങളും തിരുത്തേണ്ടതുണ്ട്.

ഔപചാരികമായ ഒരഭിപ്രായ സമന്വയം കോൺഗ്ര ിൽ ഉണ്ടായില്ല എന്നതു ശരിയാണ്. അത്തരമൊരു ഏകീകൃത നിഗമനം കോൺഗ്രസ് ലക്ഷ്യമിട്ടുമിരുന്നുമില്ല എന്നാൽ ചില പൊതു കാഴ്ചപ്പാടുകൾ ഉരുത്തിരിയുകയുണ്ടായി. സംവാദത്തിന്റെ അവസാനമായിട്ടല്ല, മറിച്ച് തുടക്കമായിട്ടാണ് സമാപന സമ്മേളന ത്തെ കാണേണ്ടതെന്നു പൗലോസ് മാർഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി ഉപസംഹാര പ്രസംഗത്തിൽ പറഞ്ഞത ിനു സാർവത്രികമായ അംഗീകാരം ഉണ്ടായിരുന്നു.